

Fødselens eksistentielle betydning

Et kvalitativt projekt der undersøger fødslen i et eksistentielt perspektiv og hvorledes det har betydning for det begyndende moderskab

Bachelorprojekt i jordemoderkundskab
Jordemoderuddannelsen, Københavns professionshøjskole

Mette Krarup Lenger & Mette Dyhrberg Rasmussen
Jorf18, 7. semester

Vejleder: Lea Brinkmann

Afleveringsdato: 23. april 2021
Anslag: 95.954

Dette projekteksemplar er ikke rettet eller kommenteret af Jordemoderuddannelsen, Københavns Professionshøjskolen

Resumé

Gennem den humanvidenskabelige tilgang, undersøger dette projekt, hvilken eksistentiel betydning fødslen har og hvorledes det påvirker det begyndende moderskab. Dette gøres ud fra den hermeneutiske tilgang, hvor vi i analysen fortolker empirien med afsæt i Jean-Paul Sartres eksistentialisme og Daniel Sterns moderskabskonstellation. Analysens fund danner grundlag for diskussionen, hvor fødselsoplevelsens subjektivitet sættes i kontrast til den praksis, vi kender. Dette projekt konkluderer, at fødslen kan anses som en begivenhed, der kan påvirke kvinders essens, hvilket de kan tage med ind i det begyndende moderskab.

Indholdsfortegnelse

1. Problemstilling	5
2. Problemformulering	8
3. Metode	9
3.1 Videnskabsteoretisk grundlag	9
3.1.1 Hermeneutikken.....	9
3.1.1.1 Horisontsammensmeltning.....	10
3.2 Vores forforståelse.....	11
3.3 Vores metode.....	11
3.4 Metodiske overvejelser.....	11
3.5 Søgestrategi	13
3.6 Præsentation af empiri	16
3.6.1 Primære studier	16
3.6.1.1 Giving Birth: The Voices of Australian Women	16
3.6.1.2 Processing the first birth: journeying into ‘motherland’	16
3.6.2 Sekundære studier.....	17
3.7 Begrundelse for valg af empiri og metode	18
3.7.1 Giving Birth: The Voices of Australian Women	18
3.7.2 Processing the first birth: journeying into ‘motherland’	18
3.7.3 Sekundære studier.....	19
3.8 Præsentation af teori	19
3.8.1 Jean-Paul Sartres eksistentialisme	19
3.8.2 Daniel Sterns moderskabskonstellation	19
3.8.3 Robbie Davis-Floyds fødselsparadigmer.....	20
3.8.4 Albert Banduras self-efficacy	20
3.8.5 Cheryl Mattinglys narrative fortællinger	20
4. Analyse	21
4.1 Fødselsoplevelsen.....	21
4.1.1 Fødslen som en begivenhed.....	21
4.1.2 Fødslen i et eksistentielt perspektiv	22
4.2 Moderskabet	26
4.2.1 Moderskabskonstellationen	26
4.3 Fødselsoplevelsen i det begyndende moderskab	28
4.3.1 Troen på egen formåen	28
4.3.2 Fødselens negative påvirkning af moderskabet.....	31
4.3.3 Bearbejdelse af fødslen.....	34

4.4 Delkonklusion.....	35
5. Diskussion	36
5.1 Fødselens eksistentielle perspektiv	36
5.2 Analysens fund i relation til praksis	38
5.3 Metodediskussion	39
6. Konklusion	43
7. Efterforståelse.....	43
7.1 Perspektivering	43
8. Referenceliste.....	45
9. Bilag	49
Bilag 1: PICO	49
Bilag 2: Søgeprotokol.....	50
Bilag 3: Gennemgang af Malteruds Tjekliste ved studiet af Dahlen et al. (2010)	51
Bilag 4: Gennemgang af Malteruds Tjekliste ved studiet af Callister et al. (2010)	54
Bilag 5: Gennemgang af Malteruds Tjekliste ved studiet af Johnson et al. (2007).....	58
Bilag 6: Gennemgang af Malteruds Tjekliste ved studiet af Hall et al. (2018).....	61
Bilag 7: Gennemgang af Malteruds Tjekliste ved studiet af Etowa (2012)	64

1. Problemstilling

Vi oplever hvordan fødselsoplevelsen er vigtig for subjektet, hvor vi i tiden ser mange vidnesbyrd fra kvinder, der deler deres fødselsoplevelse via bl.a. Forældre og Fødsels Facebook-side. Forældre og fødsel er en ikke-statslig organisation, der arbejder på at forbedre vilkårene for de gravide, fødende og barslende (Forældre og Fødsel, u.å.). De opfordrede i 2020 kvinder til at indgive vidnesbyrd vedrørende deres fødselsoplevelse på sociale medier. Vores oplevelse har været, at dette især er sket efter den danske forfatter Olga Ravn udgav sin roman *Mit arbejde* i efteråret 2020. I sin roman udfoldede hun det overvældende moderskab og den tvivl, frygt og ambivalens der kan være forbundet med titlen som nybagt mor (Dyssel, 2020). I et interview beretter hun om, hvordan fødselsoplevelsen har sat sig så dybt i hendes krop, at den påvirkede hendes tro på rollen som mor og efterlod hende med en efterfødselsreaktion (Lodberg, 2020).

Vi har set en stor gruppe af kvinder, der ligesom Olga Ravn, har talt om deres fødselsoplevelse på de sociale medier og beskrevet, at den har haft betydning for deres begyndende moderskab. Moderskabskonstellationen er et begreb, den schweiziske psykolog Daniel Stern beskriver. Her forklares det, hvilke psykologiske processer kvinder gennemgår frem til et par måneder efter fødslen, der kan bidrage til at give en forståelse af de psykiske forandringer i barselsperioden (Stern, 1997, s. 217-221). Stern beskriver disse psykologiske processer som en forandringsperiode, hvor fire temaer dominerer kvindens indre. Et af disse fire temaer omhandler primær relation, hvor kvinden bygger tilknytningen op på sin rolle som mor og herved hele hendes moderskabskonstellation. Den primære relation omhandler bl.a. hvorvidt hun vil være i stand til at åbne sig for barnet og give det kærlighed (ibid., s. 223-224).

Magareta Brodén er psykolog og psykoterapeut, der også fokuserer på de psykologiske ændringer der opstår i en graviditet samt i tiden efter fødslen. Hun beskriver at fødselsoplevelsen er vigtig, da den starter rammerne for bl.a. familiedannelsen og også kan have betydning for den videre tilknytning mellem moderen og det nyfødte barn (Brodén, 2017, s. 275). Vi finder det jordemoderfagligt relevant at undersøge hvorledes fødselsoplevelsen kan påvirke det begyndende moderskab, da Brodén beskriver hvordan fødselsoplevelsen har betydning for tilknytningen mellem mor og barn og Stern beskriver hvordan tilknytningsprocessen er essentiel for moderskabskonstellationen. Ud fra denne

viden ønsker vi at undersøge overgangen til moderskabet og herved det begyndende moderskab.

Gennem vores praktikforløb, har vi hurtigt stiftet bekendtskab med evidensbegrebet. Evidensbaseret videnskab handler om at medinddrage patienters værdier og den konkrete kliniske situation i den fælles beslutningstagen (Sackett, Rosenberg, Gray, Haynes & Richardson, 1996, s. 71-72). Den kliniske evidens er således relevant for at danne en generel anbefaling om et konkret fænomen under fødslen, men beslutningen bør ikke tages udelukkende på baggrund af dette. Ved at danne afdelingsbestemte anbefalinger på baggrund af evidens, undrer vi os over, om afdelingerne herunder indirekte bestemmer, hvilke faktorer der forudsætter en god fødsel. Dette ser vi i kontrast til vores opfattelse af fødselsoplevelsen som et subjektivt fænomen, hvor samme behandling kan opleves helt forskelligt af forskellige fødende. Vi har oplevet, at der lægges stor vægt på de evidensbaserede generelle anbefalinger i den fælles beslutningstagen. Her oplever vi, at de par der ikke ønsker at følge den evidensbaserede retningslinje i deres konkrete situation, bliver informeret om at dette er mod afdelingens anbefalinger, samt at dette bliver journalført i kvindens fødselsjournal. Disse oplevelser gør, at vi mener, at der er en skævvridning mellem den enkelte kvindes præferencer i hendes konkrete kliniske situation og de generelle anbefalinger, hvor de evidensbaserede anbefalinger prioriteres højest i den fælles beslutningstagen.

Den amerikanske antropolog, Robbie Davis-Floyd, opstiller tre fødselsparadigmer, der har forskellige overordnede menneskesyn, hvorfor de har forskellige tilgange til sundhedspleje (Davis-Floyd, 2001, tabel 1, s. 21). Ud fra Davis-Floyds fødselsparadigmer kan man anskue vores oplevelser omkring, at de evidensbaserede anbefalinger vægtes højest i praksis, ud fra det teknokratiske paradigme. Det teknokratiske paradigme anskuer den fysiske krop som en maskine og der er herved adskillelse af krop og sjæl (ibid., s. 6). Ved at de danske fødesteders anbefalinger er evidensbaserede og herved kan kobles op mod det teknokratiske paradigme, mener vi, at sundhedsvæsenet tillægger fødslen succes ud fra outcome, der kan måles på, som bl.a. navlesnors-pH. Vi ønsker derimod at undersøge fødselsoplevelsen ud fra kvindernes perspektiv, hvor der tages højde for deres subjektive situation og værdier. Dette fokus stemmer overens med Davis-Floyds holistiske paradigme, hvor krop og sjæl anskues som en helhed samt har fokus på behandling ud fra et menneskesyn af mennesket i sit livs kontekst (ibid., s. 16-17).

Davis-Floyds menneskesyn indenfor det holistiske paradigme, ser vi i relation til den franske filosof Jean-Paul Sartres eksistentialisme. Eksistentialismen beskrives i litteraturen ud fra to forskellige perspektiver; den kristne eksistentialisme og den ateistiske eksistentialisme. Fælles for de to er, at eksistensen går forud for essensen (Sartre, 2002, s. 44). Sartre kritiserer den kristne eksistentialisme, hvor han påpeger, at hvis Gud har skabt mennesket, har det været ud fra en forestilling om hvad et menneske er og påpeger herved, at menneskets essens derfor opstår forud for selve eksistensen i den kristne eksistentialisme (ibid., s. 44-45). Sartre definerer eksistentialismen ud fra et ateistisk perspektiv, hvor han erkender, at der ikke er nogen dybere mening med livet, andet end menneskets eksistens, hvor han påpeger at menneskets eksistens blot er det, at mennesket fysisk eksisterer og er til (ibid., s. 44-47). Sartre mener, at menneskets essens dannes gennem livet i sine handlinger og erfaringer. Menneskets essens defineres, som dét mennesket er, hvor mennesket definerer sig selv gennem sine valg og handlinger (ibid., s. 44-48). Her spiller subjektiviteten i høj grad en rolle, da menneskers valg og handlinger er forskellige.

Vi vil undersøge eksistentialismen i relation til fødslen, hvor vi anskuer fødselsoplevelsen som en erfaring, der kan have betydning for subjektet. Ud fra Sartres eksistentialisme, hvor mennesket dannes gennem sine handlinger og erfaringer, og ud fra det holistiske paradigme, der har fokus på mennesket i sit livs kontekst, ønsker vi at undersøge fødsels eksistentielle betydning. Dette ønsker vi at undersøge med fokus på menneskets essens - altså hvad fødselsoplevelsen, som en erfaring, gør ved subjektets opfattelse af sig selv. Vil vi undersøge hvilke følelser og narrativer der benyttes vedrørende fødselsoplevelsen, for at få et indblik i hvilken eksistentiel betydning fødselsoplevelsen har for subjektet og det begyndende moderskab.

Jordemoder Christina Prinds, har i sin Ph.D. om moderskab, tro og eksistens haft fokus på fødsels eksistentielle perspektiv (Prinds, 2015). Hun påpeger, at der i det palliative felt er fokus på det eksistentielle, og undrer sig herved over at der ikke ligeledes er et eksistentielt fokus ved livets begyndelse (ibid.). I sit studie finder hun resultater der peger på, at fødslen er en livsforandrende begivenhed, hvor størstedelen af de inddragede kvinder angiver, at fødslen har haft en eksistentiel betydning for dem. Dette bruger hun til at understrege hvor bemærkelsesværdigt hun finder det, at der ikke er fokus på emnet indenfor jordemoderfaget, jordemoderuddannelsen og organiseringen af svangreomsorgen (ibid.). Gennem både den praktiske og teoretiske del af uddannelsen har vi heller ikke oplevet et

eksistentielt fokus ved livets begyndelse. Vi har dog gennem den seneste tid set vidnesbyrd fra kvinder vedrørende deres fødsel og herigennem fået bekræftet hvilken livsomvæltende begivenhed en fødsel kan være. Disse aspekter har bidraget til vores undren om fødselsoplevelsens eksistentielle betydning og hvorledes den kan påvirke det begyndende moderskab.

Ud fra vores overvejelser omkring fødselsoplevelsens betydning for kvinderne og ud fra bl.a. Olga Ravns eksempel på, hvordan fødselsoplevelsen påvirkede hendes tro på rollen som mor, finder vi det jordemoderfagligt relevant at undersøge fødselsoplevelsens betydning for det begyndende moderskab. Vi finder det jordemoderfagligt relevant på baggrund af Sundhedslovens kapitel 35, der påpeger at sundhedspersonale skal arbejde forebyggende og sundhedsfremmende (Sundheds- og Ældreministeriet, 2019).

Vores fokus på fødselsoplevelsens betydning for kvinden samt det begyndende moderskab, finder vi relevant at få mere indblik i, for at vi, som kommende jordemødre, kan arbejde forebyggende og sundhedsfremmende ud fra en viden om, hvad fødselsoplevelsen har af betydning. Dette finder vi ligeledes relevant ud fra Ethiske Retningslinjer for Jordemødres første punkt: *“Jordemoderen medvirker til at fastholde og styrke den gode fødsel”* (Iversen et al., 2010, s. 4). Herunder forklares det, at det er den enkelte kvinde, der bedst vurderer om fødslen var god. Her ser vi hvordan Ethiske Retningslinjer for Jordemødre lægger vægt på subjektiviteten, hvor forskellige aspekter under fødslen kan opfattes forskelligt af de fødende. Ud fra disse overvejelser ønsker vi at undersøge fødselsoplevelsen og forstå hvilken betydning den kan have for den enkelte kvinde i det begyndende moderskab.

2. Problemformulering

Hvilken eksistentiel betydning har fødselsoplevelsen og hvorledes har det betydning for det begyndende moderskab?

3. Metode

I vores metodeafsnit vil vi argumentere for, hvordan humanvidenskaben er relevant for besvarelsen af vores problemformulering. Vi vil beskrive hermeneutikken og forklare hvorfor vi vælger netop denne tilgang til vores projekt. I tråd med hermeneutikken vil vi præsentere vores forforståelse. Ud fra vores metodiske overvejelser vil vi søge efter studier og komme ind på fremgangsmåden i vores søgestrategi. Vi vil endeligt præsentere vores fem studier samt teori og argumentere for deres relevans til vores problemformulering.

3.1 Videnskabsteoretisk grundlag

Vi ønsker at opnå en viden omkring, hvilken eksistentiel betydning fødselsoplevelsen kan have og hvorledes det har betydning for det begyndende moderskab. For bedst muligt at kunne besvare vores problemformulering, vil vi benytte humanvidenskaben, da denne bygger på en ontologi, hvor der ikke er nogen objektiv virkelighed. Inden for humanvidenskaben ses den menneskeligt formede virkelighed, hvor subjektet er i fokus (Thisted, 2018, s. 57). Vores epistemologiske videnssyn er herved at mennesker oplever og erkender verden forskelligt. I og med at vi ønsker at undersøge fødselsoplevelsens eksistentielle betydning i sig selv og i relation til det begyndende moderskab, finder vi humanvidenskaben relevant, eftersom vores genstandsområde, oplevelsen, er subjektiv. Den humanvidenskabelige tilgang påpeger, at viden i en menneskeskabt virkelighed kun kan tilgås gennem det enkelte menneskes ytringer og handlinger (ibid., s. 36).

3.1.1 Hermeneutikken

For at besvare vores problemformulering kan vi både benytte fænomenologisk og hermeneutisk metodologi. Gennem fænomenologien vil man anskue den virkelighed der viser sig for en, hvor man aktivt forholder sig til sin forforståelse, for at kunne se udenom denne (Justesen & Mik-Meyer, 2010, s. 25). Dette gør man for netop udelukkende at forholde sig til den virkelighed, der viser sig (ibid., s. 25). Modsat vil man ved hermeneutikken benytte sin forforståelse og aktivt udfordre denne gennem fortolkning, idet man ønsker at finde en forståelse af et fænomen (Thisted, 2018, s. 60, figur 3.1). Her opnår man forståelse af det enkelte ud fra den helhed, det indgår i, og helheden er opbygget ud fra forståelse af de enkelte dele (ibid., s. 60).

Indenfor den hermeneutiske fortolkningsvidenskab taler man om den hermeneutiske cirkel, hvor man anskuer forforståelse, forståelse og efterforståelse. Her er ens forforståelse den viden man har om det givne fænomen på forhånd samt de antagelser der ligger bag de spørgsmål man stiller. Forståelsen dannes i den hermeneutiske proces, hvor resultaterne af fortolkningen vil fremkomme. Efterforståelsen dannes herved, hvor man ser den indvundne erkendelse i en større sammenhæng. Efterforståelsen vil blive forforståelsen i ens fremtidige møde med det givne fænomen (ibid., s. 71-72).

Indenfor det hermeneutiske perspektiv erkender man, at virkeligheden tilgås med ens forforståelse (ibid., s. 71-72). Man er her nødsaget til at forholde sig til sine forforståelser, for at kunne anvende disse i sin fortolkning mod en forståelse. I og med at vi ønsker at anskue fødselsoplevelsen i et eksistentielt perspektiv, finder vi det relevant at benytte hermeneutisk metodologi, eftersom vores forforståelse omkring, at fødslen er et eksistentielt fænomen, allerede ligger i vores søgen efter viden og vi herved ikke kan kigge udenom denne.

3.1.1.1 Horisontsammensmeltning

Filosof Hans-Georg Gadamer (1900-2002) påpeger at forforståelsen vil være den eneste tilgang til fænomenet (Egholm, 2014, s. 95), og derfor vil vi benytte vores forforståelse til at lære og forstå nye perspektiver vedrørende den eksistentielle betydning af fødselsoplevelsen. Man bruger sin forforståelse i mødet med fænomenet, og lader sine fordomme og forforståelser bevæges af det studerede fænomen, indtil man opnår det, som Gadamer kalder for horisontsammensmeltning (ibid., s. 95). Horisontsammensmeltning opstår, når fortolkerens horisont smelter sammen med fænomenets horisont, ved at forforståelsen ikke længere ændres i mødet med fænomenet (ibid., s. 96). Denne sammensmeltning vil således danne en ny horisont som vil være anderledes fra de tidligere horisonter, fænomenet og forforståelsen (Thisted, 2018, s. 69). Vores forforståelse er, at fødselsoplevelsen kan have en eksistentiel betydning for subjektet, hvilket vi vil uddybe i nedenstående afsnit. Vores forforståelse vil ændres i mødet med empirien vedrørende fænomenet. Vores horisontsammensmeltning vil ske, når vi har dækket fænomenet så bredt, at vi har opnået en forståelse af det.

3.2 Vores forforståelse

I dette afsnit vil vi præsentere vores fælles forforståelse på vores emne. Vi er opmærksomme på, at den i starten af processen højst sandsynligt ikke var ens. Ved at have drøftet og diskuteret emnet tidligt i samarbejdet, har vi begge bidraget til en sammensmeltet forforståelse. Vi arbejder altså med vores fælles forforståelse, og kan ikke adskille den. Vi har gennem vores problemformulering tillagt fødselsoplevelsen en eksistentiel betydning, hvilket udspringer fra vores forforståelse. Gennem de mange vidnesbyrd, vi har læst i medierne, har vi tolket fødslen som en begivenhed, der har stor betydning for kvinder. Mange af beretningerne bærer præg af stærke følelser, hvor det for os er tydeligt at mærke, at fødslen stadig har en emotionel betydning for kvinderne, uanset hvor længe siden fødslen er hændt. Vi ser fødslen som en stor begivenhed i kvinders liv, hvor følelser kan påvirke ens selvopfattelse på baggrund af fødselsoplevelsen. Vi har en forforståelse om, at disse følelser og tanker om sig selv og sin indsats under fødslen kan påvirke det begyndende moderskab i både en positiv og en negativ retning.

3.3 Vores metode

Vi vil gennem vores litteratursøgning finde empiri der kan være med til at belyse fødselsoplevelsens eksistentielle betydning i relation til det begyndende moderskab. Vi ønsker at benytte kvalitativ empiri, ud fra vores videnskabsteoretiske grundlag, hvor vi ved at kvalitativ empiri vil kunne give os et indblik i kvindernes tanker og følelser. Ydermere ønsker vi at benytte empiri, som har anvendt semistrukturerede interviews som metode. Dette vil vi komme yderligere ind på i nedenstående afsnit om metodiske overvejelser. Ud fra den hermeneutiske tilgang, vil vi fortolke empiri gennem vores teori, for at opnå en forståelse af fænomenet.

3.4 Metodiske overvejelser

Vores problemformulering spørger ind til hvilken eksistentiel betydning fødselsoplevelsen kan have for kvinder og hvorledes den kan påvirke moderskabet. Den kvalitative metode søger at forstå den subjektive virkelighed, og ikke noget, der kan måles og vejes (Justesen & Mik-Meyer, 2010, s. 17). Vi vil derfor belyse fænomenet ud fra den kvalitative metode, eftersom vi spørger ind til hvilken eksistentiel betydning fødselsoplevelsen kan have, som er subjektiv.

Interview er en metode indenfor det kvalitative, som vi finder relevant til at kunne beskrive fænomenet. Formålet med interviews er at forstå den interviewedes livsverden ud fra personens egne perspektiver (Brinkmann & Kvale, 2009, s. 41).

Indenfor kvalitative forskningsinterviews findes både strukturerede, semistrukturerede og ustrukturerede interviews (Thisted, 2018, s. 213). I dette projekt vil vi benytte empiri med semistrukturerede interviews som metode. Dette finder vi relevant, da der i semistrukturerede interviews på forhånd er fastlagt nogle spørgsmål og tematikker, der skal indgå i interviewet for at belyse det overordnede fænomen (ibid., s. 213). Dog er der i semistrukturerede interviews frihed til at udelade eller tilføje uddybende spørgsmål undervejs, samt tilpasse eller helt ændre på interviewguiden, så den hele tiden passer til den interviewedes egen forståelsesramme fremfor interviewerens forforståelser (ibid., s. 213). Ved at bruge uddybende spørgsmål i interviews kan interviewereren få indblik i personens holdninger, erkendelser samt syn på verden (Brinkmann & Kvale, 2009, s. 44). Ved at benytte empiri med semistrukturerede interviews som metode, vil vi derfor kunne få et nuanceret billede af kvindernes individuelle fødselsoplevelser og herved komme helt ind i deres tanker og følelser, som vi ønsker gennem dette projekt. Dette vil bidrage til at vi kan få det mest konkrete indblik i de interviewedes livsverdener ift. hvilken eksistentiel betydning fødselsoplevelsen har og hvorledes det påvirker det begyndende moderskab.

Deltagerobservation er en anden kvalitativ metode, som kunne være relevant ift. besvarelsen af vores problemformulering. Ved deltagerobservation kan personen, der vil belyse et fænomen, observatøren, deltage i situationen hvor subjektet, der observeres, befinder sig (Justesen & Mik-Meyer, 2010, s. 100). Observatøren vil gennem sin tilstedeværelse observere de ting, der sker, lytte til, hvad der siges og kan udspørge f.eks. den fødende undervejs. Herved kan observatøren opnå en forståelse af subjektets livsverden ud fra den verbale- og nonverbale kommunikation, stemningen og emotionerne undervejs i fødslen. Ved deltagerobservation ville observatøren gå ind til fænomenet med sin forforståelse. Da vi laver litteratursøgning, vil deltagerobservation i højere grad give os et indblik i observatørens tolkning ud fra sin forforståelse. Vi ønsker at få et indblik i kvindernes livsverdener, og vi vil derfor benytte semistrukturerede interviews. Dette vil vi baggrund af ovenstående redegørelse for interviews, hvor vi ved, at disse er gode til at komme kvindernes livsverdener nært og herigennem få et mere detaljeret syn på kvindernes tanker og følelser af hvordan fødselsoplevelsen kan opfattes. Ud fra vores hermeneutiske tilgang, erkender vi at de studier vi finder ligeledes vil præsentere forfatterens forståelse og dette

skal vi således tage stilling til i vores kritiske læsning af studierne. Dog vil vi gennem semistrukturerede interviews have adgang til citater fra kvinderne og vil hermed også kunne tolke direkte på disse. Ud fra ovenstående overvejelser omkring kvalitative metoder, vil vi søge empiri der bruger semistrukturerede interviews som deres metode, da den sætter subjektet i centrum.

3.5 Søgestrategi

Vi har lavet kvalificerede søgninger i databaserne APA PsychINFO, Cinahl og PubMed. APA PsychINFO er en database med empiri indenfor adfærd, psykologi og andre beslægtede emner (EBSCOhost, 2021). Cinahl er en sygeplejefaglig database (EBSCOhost, 2021) og PubMed er en medicinsk og sundhedsfaglig database (National Library of Medicine, u.å.). De fleste af studierne på databaserne er peer-reviewed, dvs. gennemgået kritisk af fagfolk og herigennem godkendt inden de er publiceret på databaserne. Vi vil derfor søge på disse databaser, da vi ønsker at finde studier, som er fagligt godkendt.

Vi erkender, at fødende ikke altid identificerer sig som kvinder, men finder det relevant at bruge kønsbestemte søgeord i vores søgestrategi for at finde den viden vi søger. Vi har ud fra vores problemformulering dannet søgebegreber og oversat disse til engelsk; "Experience of childbirth", "Existential meaning" og "Motherhood" for at målrette vores søgning. Disse søgebegreber fandt vi synonymer til, for netop at finde så mange relevante studier som muligt. Søgebegreberne blev indsat i søgeværktøjet PICo (KP Bibliotek, 2021a) i henholdsvis "Patient/Population/Problem", "Interest" og "Context". Søgeordene er opdelt i PICo jf. bilag 1 og vi har ud fra disse lavet en kvalificeret søgning i vores præsenterede databaser.

Vi lavede først individuelle søgninger indenfor henholdsvis P, I og Co med den booelske operator "OR". Dette gør at vores søgning bliver udbredt, eftersom man kan involvere synonymer og udtryk for samme begreb (KP Bibliotek, 2021b). Herefter brugte vi den booelske operator "AND" for at søge disse søgninger samlet i én søgning. Vi indskrænker vores søgning, da vi kun ønsker studier der omhandler alle tre dele af vores problemformulering (bilag 1).

I vores søgning har vi indenfor "Patient/Population/Problem" søgt begrebet "experience" sammen med forskellige synonymer for "childbirth" gennem den booelske operator

”AND”. Dette har vi gjort for at sikre os, at vores søgning vil omhandle fødselsoplevelsen og ikke oplevelsen af vores andre søgeord. Dette indsnævrer vores søgning, og vil gøre vores søgeresultat mindre, men eftersom vores problemformulering fokuserer på fødselsoplevelsen, vil dette give os et mere præciseret søgeresultat.

Ved vores første søgning brugte vi udelukkende ”existential meaning” og ”existentialism” som søgeord til den eksistentielle betydning. Herigennem fik vi kun 10 søgeresultater fordelt på vores tre databaser, hvoraf en del også var gengangere. Vi besluttede derfor at inddrage søgebegrebet ”meaning”, som ikke har en eksistentiel betydning i sig selv, hvilket vi gjorde for at udbrede vores muligheder for at finde relevante studier. Herved vil vores studier ikke nødvendigvis omhandle det eksistentielle, men eftersom vores fokus omhandler fødselsoplevelsen og det begyndende moderskab, ønsker vi først og fremmest at finde studier med dette fokus. Vi kan dernæst anskue subjektets oplevelse gennem teori om eksistentialismen.

Dette valg har ikke betydning for vores analysemetode, eftersom vi i forvejen ønskede at fortolke vores tekster. Ved at tilføje ”meaning” til vores tidligere søgeord kom de 10 søgeresultater, vi fandt på vores første søgning, også frem i vores 2. søgning, hvor vi fik 156 søgeresultater. Vi erkender at ordet ”meaning” gav os flere søgeresultater da ordet er mindre afgrænsende end de tidligere brugte. Dette betyder at vi i højere grad må frasortere studier efterfølgende, hvilket vi godtager for at kunne finde de mest relevante studier. Efter denne tilføjelse i vores PICO, lavede vi endnu en søgning og fandt flere relevante studier (bilag 1).

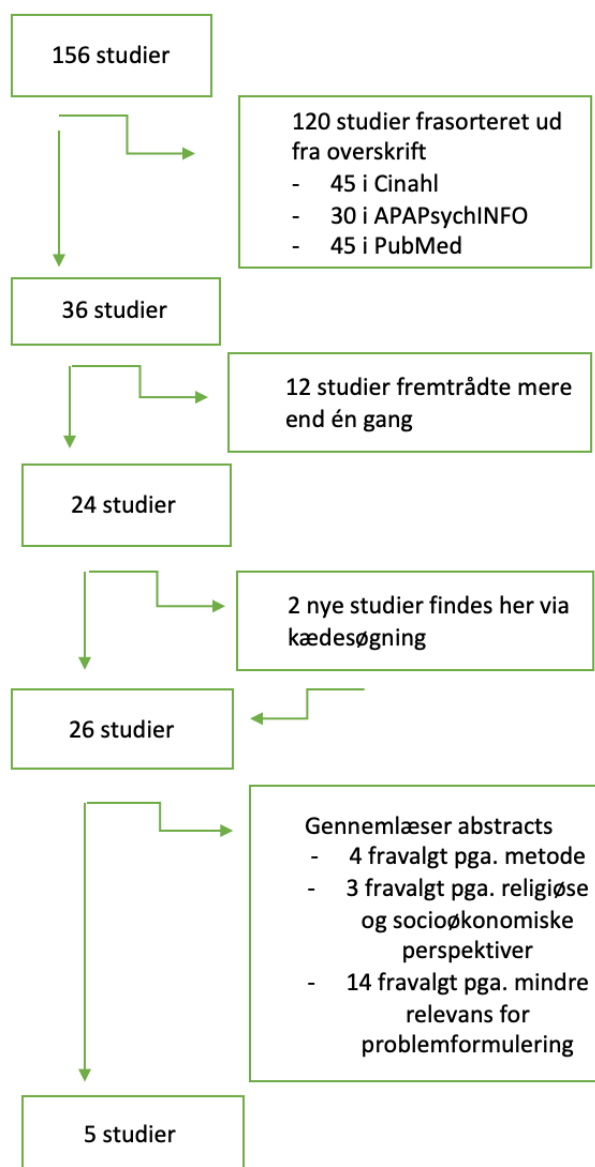
Vi gennemgik de tre databaser i alt 156 søgeresultater og frasorterede 120 ud fra deres overskrifter. Ud fra overskrifterne fra vi, at studierne ikke var relevante for vores problemformulering, hvor nogle af studierne eksempelvis fokuserede på jordemødres oplevelser af fødsler, kvinders oplevelser af graviditeten eller kvinders oplevelser af dystoci under fødslen. Dette efterlod os med 36 studier, hvor 12 af studierne var de samme studier der fremtrådte i flere af databaserne. Dette efterlod os med 24 studier, hvor vi fandt

yderligere to studier ved kædesøgning gennem disse. Herved begyndte vi at læse studierne abstracts. Her var fire af studierne ikke relevante i deres metodevalg, hvor der bl.a. var et kvantitativt sammenligningsstudie.

Vi vurderede, at tre studier lå for langt væk fra vores fokus, da studierne fokuserede på bl.a. religiøse perspektiver af fødslen, herunder reinkarnation. Vi fravalgte også et studie hvor kvindernes fødselsoplevelse i høj grad var præget af store uligheder i sundhedssystemet, hvor socioøkonomisk status fik betydning for oplevelsen, hvilket lå for langt væk fra vores fokus.

Yderligere 14 studier var ikke relevante til lige netop vores fokus på fødselsoplevelsens betydning i relation til det begyndende moderskab. Her fokuserede studierne bl.a. på hvilke faktorer der påvirkede fødselsoplevelsen samt perinatal og postnatal depression. Dette efterlod os med fem studier.

Hele fravælgelsesprocessen kan ses i vores sorteringsmodel i figur 1 og søgeprotokollen kan ses i bilag 2.

Figur 1: Sorteringsmodel

3.6 Præsentation af empiri

Ud fra vores søgestrategi, fandt vi fem studier, som vi vil benytte til besvarelsen af vores problemformulering. Herunder to primære studier, der fokuserer på både fødselsoplevelsen og moderskabet, mens de resterende tre sekundære studier kun omhandler dele af vores fokus samt andre fokusområder. Vi vil herunder præsentere studierne individuelt, hvor vi vil beskrive hvilke dele af de sekundære studier, der er relevante til vores projekt.

3.6.1 Primære studier

3.6.1.1 Giving Birth: The Voices of Australian Women

Studiet *Giving Birth: The Voices of Australian Women* af Lynn Clark Callister, Shelly Thacker Holt og Melody West Kuhre blev publiceret i 2010 i *The Journal of Perinatal & Neonatal Nursing*. Studiet undersøger australske kvinders fødselsoplevelser, hvilket undersøges gennem semistrukturerede interviews (Callister et al., 2010). Via semistrukturerede interviews sikres det, jf. vores metodiske overvejelser, at de fødendes oplevelser er omdrejningspunktet i interviewet, samtidig med, at interviewerens får dækket det ønskede fokus. I analysen arbejder de med overordnede tematikker omhandlende bl.a. den spirituelle dimension af fødslen samt hvorvidt kvinderne følte sig empowered af fødslen (Callister et al., 2010, s. 131). 17 australske kvinder blev inkluderet i studiet, som alle havde født op til 12 måneder forinden, interviewene fandt sted. Ud fra de 17 inkluderede kvinder, var otte af dem flergangsfødende (Callister et al., 2010, s. 131, tabel 2). De inkluderede kvinder fødte både på fødeklinik, privat- og offentligt hospital.

3.6.1.2 Processing the first birth: journeying into 'motherland'

Studiet *Processing the first birth: journeying into 'motherland'* af Hannah G. Dahlen, Lesley M. Barclay og Caroline SE. Homer blev publiceret i 2010 i *Journal of Clinical Nursing*. Studiet undersøger australske førstegangsmødres fødselsoplevelser, ud fra den viden, at den første fødsel har en fysisk og psykologisk indvirkning på kvinder (Dahlen et al., 2010, s. 1977-1978). Forfatterne benyttede semistrukturerede interviews med grounded theory som deres metodologi. Grounded theory er en induktiv tilgang indenfor kvalitativ forskning, hvor formålet er at lade de interviewedes udtalelser tale for sig selv. Undervejs i dataindsamlingen bliver der opstillet hypoteser ud fra kvindernes udtalelser, som vil påvirke de næste interviewguides samt deltagerudvælgelse i en dynamisk proces

(Aarhus Universitet, u.å.). Ud af de 19 inkluderede kvinder var to af dem flergangsfødende, som blev inkluderet undervejs i studiet, ud fra grounded theory, hvor forfatterne opsøgte kontraster og ligheder (Dahlen et al., 2010, s 1978). 19 australske kvinder var inkluderet i studiet, der alle blev interviewet i eget hjem 6-26 uger efter fødslen. De inkluderede kvinder fødte både på hospital, hjemme og på fødeklínik.

3.6.2 Sekundære studier

Studiet *Dutch Women's Perceptions of Childbirth in the Netherlands* af Taralyn R. Johnson, Lynn Clark Callister, Donna S. Freeborn, Renea L. Beckstrand & Katina Huender blev publiceret i 2007 i *The American Journal of Maternal/Child Nursing*. Studiet havde til formål at undersøge hollandske kvinders fødselsoplevelser. Alle 14 deltagende kvinder fødte hjemme 0-1 år forud for interviewene. Studiet forklarer ved baggrunden for dette, at mange hollandske kvinder føder hjemme (Johnson et al., 2007, s 171-172). Vi ønsker at benytte studiets aspekter omkring *Meaning of Giving Birth*, som findes i analysen.

Studiet *Becoming a mother: The meaning of childbirth for African-canadian women* af Josephine Basse Etowa blev publiceret i 2012 i *Contemporary Nurse*. Studiet undersøger fødselens betydning hos canadiske kvinder af afrikansk afstamning. Otte kvinder, der havde født 1-2 år forinden, blev interviewet i 2-timers dybdegående interviews (Etowa, 2012, s. 30). Vi ønsker at benytte studiets fund omhandlende *The meaning of childbirth* og studiets fund i relation til det begyndende moderskab omhandlende *A sense of responsibility*.

Studiet *Keeping it together and falling apart: Women's dynamic birth experience* af Priscilla J. Hall, Jennifer Whitman Foster, Kathryn M. Yount og Bonnie Mowinski Jennings blev publiceret i 2018 i *Midwifery*. Studiet undersøger kompleksiteten i kvinders fødselsoplevelser. De interviewede otte amerikanske kvinder, som havde haft en ukompliceret vaginal fødsel (Hall et al., 2018, s. 131). Vi ønsker at anskue studiets analysefund omhandlende *The essence of childbirth: Keeping it together and falling apart* samt *Confidence: Believing in the power of one's self*.

Alle studierne benytter semistrukturerede interviews som metode, hvorfor vi ønsker at benytte studierne jf. vores metodiske overvejelser.

3.7 Begrundelse for valg af empiri og metode

Vi benytter Kirsti Malteruds tjekliste, som benyttes til kritisk læsning af kvalitative studier. Ved at benytte Malteruds tjekliste kan vi herved forholde os til studiernes kvalitet (Malterud, 2003, s. 22). Malterud anvender bl.a. begreberne intern- og ekstern validitet samt refleksivitet (ibid., s. 24-25). Indenfor intern validitet, vurderes det, om forfatterens metode har været relevant til det, der undersøges. Ved ekstern validitet undersøger man, hvorvidt resultaterne kan overføres til andre sammenhænge og populationer. Ved refleksivitet fokuseres der på, om forfatterne har været kritiske omkring egen fremgangsmåde og metode (ibid., s. 24-25). Vi vil anskue vores studier ud fra begreberne intern validitet samt refleksivitet. Vi vil ikke vurdere studiernes eksterne validitet, eftersom vi ikke søger en overførbart viden, men derimod en anskuelse af hvordan fødslen kan opfattes af den enkelte kvinde. Vi vil i dette afsnit vurdere vores to primære studier enkeltvis og vores tre sekundære studier sammen. Gennemgang af Malteruds tjekliste for de individuelle studier kan ses i bilag 3-7.

3.7.1 Giving Birth: The Voices of Australian Women

Vi vurderer studiets interne validitet af høj kvalitet, eftersom forfatterne benytter relevant metodebrug, herunder semistrukturerede interviews og relevante spørgsmål i deres interviewguide ift. deres problemstilling (Callister et al., 2010, s. 130, tabel 1). Forfatterne kommenterer ikke på deres egen rolle eller forforståelse gennem studiet, hvilket vi vurderer svækker refleksiviteten. Omvendt kritiserer forfatterne deres eksterne validitet, hvilket vi vurderer gavner refleksiviteten, eftersom de stiller sig kritiske til egen metode. Ydermere vil vi påpege at studiets brug af informantvalidering, hvor de bekræfter deres analysefund med fem af deltagerne, også gavner studiets refleksivitet, eftersom forfatterne aktivt opsøger muligheden for kritik af sine fortolkninger. Studiets brug af informantvalidering gør, at vi vil bruge studiets fortolkninger i vores analyse, eftersom disse også er blevet bekræftet med kvinderne.

3.7.2 Processing the first birth: journeying into 'motherland'

Vi vurderer at studiets interne validitet er høj, eftersom forfatterne benytter en relevant metode til deres fokus. Desuden finder vi studiets selektive teoretiske udvælgelse af kvinderne relevant. Studiet udvælger eksempelvis flergangsfødende efter at have fundet data om førstegangsfødende, for at vurdere deres hypotese ud fra en anderledes kvindes synspunkt. Dette højner studiets refleksivitet, da forfatterne har undersøgt muligheden for

modstridende fund. Desuden kommenterer studiet på deres egen metode samt eksterne validitet, hvorfor vi vurderer studiets refleksivitet som god. Forfatterne benytter også informantvalidering for at bekræfte fundene og fortolkningerne ved nogle af de inddragede kvinder, hvilket ligeledes gavner deres refleksivitet.

3.7.3 Sekundære studier

I vores tre sekundære studier, vurderer vi den interne validitet god, da alle tre studier benytter semistrukturerede interviews. Studierne af Johnson et al. og Hall et al. medgav spørgsmålene fra deres interviewguide (Johnson et al., 2007, s. 172) (Hall et al., 2018, s. 131). I disse to studier, vurderer vi også refleksiviteten høj, eftersom de vurderer egne styrker og svagheder.

Studiet af Etowa (2012) tager ikke højde for sin egen metode, begrænsninger eller styrker, hvorfor vi vurderer refleksiviteten lav. Til trods for at Etowa benytter informantvalidering, vil vi ikke benytte studiets fortolkninger i vores analyse, eftersom studiet ligeledes citerer mange andre studier og baserer store dele af sine resultater ud fra andre studier, som vi ikke har indblik i.

3.8 Præsentation af teori

Vi vil kort præsentere hvilke teoretikere og teorier, vi benytter til at anskue vores empiri med. Teorien redegøres yderligere, der hvor den introduceres og benyttes i analysen.

3.8.1 Jean-Paul Sartres eksistentialisme

Jean-Paul Sartre (1905-1980) var en fransk filosof og forfatter. Sartre har været med til at definere den ateistiske eksistentialisme i sin bog *Eksistentialisme er en humanisme* (Pedersen, 2020). Vi benytter eksistentialismen til at fortolke på kvindernes udtalelser i vores empiri, for at vurdere hvilken eksistentiel betydning fødselsoplevelsen kan have for kvinder. Vi har defineret vores måde at anskue eksistentialismen på, ud fra Sartres teori, hvor han beskriver at menneskets eksistens går forud for *essensen* (Sartre, 2002, s. 44).

3.8.2 Daniel Sterns moderskabskonstellation

Daniel Stern (1934-2012) var amerikaner og professor i psykologi. Han har gennem sit arbejde bl.a. forsket i spædbørns psykiske liv og behandling heraf (Møhl, 2020). Vi benytter Sterns teori vedrørende moderskabskonstellationen, hvor han herunder definerer

fire temaer, hvor forskellige faktorer spiller ind i integreringen i moderrollen. Dette er interessant for os at benytte, da vi undersøger hvorledes fødselsoplevelsen kan påvirke det begyndende moderskab, og moderskabskonstellationen foregår i det begyndende moderskab.

3.8.3 Robbie Davis-Floyds fødselsparadigmer

Robbie Davis-Floyd (1951-) er en amerikansk kulturanthropolog. Hun har brugt store dele af sin karriere på at forske indenfor reproduktion, herunder fødsler, obstetrikken og jordemodervidenskab. Davis-Floyd har samtidig forsket indenfor både biomedicin, integreret medicin samt videnskab og teknologistudier (Davis-Floyd, 2018). Vi benytter Davis-Floyds fødselsparadigmer, hvor vi anskuer empirien ud fra det holistiske paradigme. I diskussionen sætter vi dette op imod den praksis, vi kender, som i højere grad passer ind i det teknokratiske paradigme.

3.8.4 Albert Banduras self-efficacy

Albert Bandura (1925-) er en amerikansk-canadisk psykolog, der har haft en væsentlig betydning for moderne psykologi, hvor han bl.a. er blevet kendt for begrebet self-efficacy (Schack & Nielsen, 2020). Vi benytter Banduras self-efficacy, der med forskellige underpunkter forklarer måder, hvorpå mennesker kan tilegne sig tro på egen formåen. Dette gør vi for at anskue hvorledes kvinder kan tilegne sig self-efficacy ud fra fødselsoplevelsen og dermed tage det videre med ind i det begyndende moderskab. Derudover bruger vi begrebet på baggrund af nogle af kvindernes udtalelser i empirien, der beskriver vigtigheden af jordemoderens rolle og opmuntring undervejs i fødslen.

3.8.5 Cheryl Mattinglys narrative fortællinger

Cheryl Mattingly (1951-) er en amerikansk antropolog, der med sit arbejde indenfor social antropologi er en af de mest respekterede antropologer på området (Jørgensen, 2021). Vi benytter Mattinglys teori om narrative fortællinger for at opnå en forståelse af kvindernes udtalelser i den inddragede empiri, samt hvilket potentiale narrative fortællinger kan have for subjektet.

4. Analyse

Vores analysestrategi tager udgangspunkt i vores metodiske overvejelser, hvor vi finder hermeneutikken relevant til besvarelsen af vores problemformulering. Derfor vil vi gå til vores analyse med vores forforståelse. I tråd med dette, har vi opstillet tre overordnede tematikker ud fra vores problemformulering; Fødselsoplevelsen, Moderskabet og Fødselsoplevelsen i det begyndende moderskab. For at opnå forståelse af helheden gennem enkelte dele, har vi opstillet yderligere analysepunkter indenfor vores overordnede tematikker. Indenfor de enkelte analysepunkter vil vi belyse kvindernes udtalelser ud fra teori. Vi benytter Jean-Paul Sartres eksistentialisme og Daniel Sterns moderskabskonstellation ud fra vores forforståelse af fødslen som en eksistentiel begivenhed i relation til det begyndende moderskab. Undervejs i analysen, som vores forforståelse har rykket sig nærmere vores forståelse af emnet, har vi fundet behovet for at inddrage yderligere teori i vores analysepunkter. Vi benytter Robbie Davis-Floyds holistiske paradigme indenfor fødselsoplevelsen og benytter Albert Banduras begreb self-efficacy samt Cheryl Mattinglys narrative teori indenfor fødselsoplevelsen i det begyndende moderskab. Altså, har vi undervejs mod vores horisontsammensmeltning, fundet det nødvendigt at inddrage disse teorier, da vores forforståelse har ændret sig i arbejdet med problemstillingen.

4.1 Fødselsoplevelsen

Vi er gået ind til projektet med en forforståelse om, at fødslen er en eksistentiel begivenhed. For at opnå viden omkring fødselsoplevelsens betydning i et eksistentielt perspektiv, vil vi derfor først undersøge hvordan kvinderne omtaler deres følelser og refleksioner omkring fødslen. Vi vil herefter anskue fødslen i et eksistentielt perspektiv og fortolke empirien med afsæt i Sartres eksistentialisme. Vi vil desuden benytte Davis-Floyds teori om det holistiske paradigme til at forstå kvindernes udtalelser.

4.1.1 Fødslen som en begivenhed

Gennem kvindernes citater og vores empiri, ser vi hvordan fødslen kan anses som en stor begivenhed. En kvinde udtalte eksempelvis: *“There’s nothing else like it. There’s nothing else like it. There’s nothing that you would do that is anything like it. It’s amazing—creating your own baby and then giving birth to it.”* (Callister et al., 2010, s. 131). Kvinden beskriver tydeligt, hvordan hun oplevede fødslen som en enestående oplevelse, når

hun fortæller at der ikke findes noget man kan sammenligne fødslen med. Kvinden anser fødslen som en stor og positiv begivenhed.

Vi ser endvidere, hvordan fødslen også kan medbringe negative følelser. Dette beskrives af en kvinde således: *“I try not to think of it [labour]. I try not to because maybe like I told my husband it wasn't a good experience for me. (Laura, hospital birth)”* (Dahlen et al., 2010, s. 1981). Laura beskriver, hvordan hun forsøger ikke at tænke på fødslen, da den medbringer negative følelser for hende. Beskrivelsen af, at hun prøver ikke at tænke på fødslen, anser vi som om, at dette ikke er helt nemt for hende, eftersom hun ikke blot medgiver at hun ikke tænker på fødslen. Vi ser altså, hvordan fødslen fortsat har en betydning for Laura. Dette understøtter studiets forfattere, som beskriver Lauras udtalelse således: *“Not all remembering is positive, however, it seems almost compulsive.”* (ibid., s. 1980). De beskriver hvordan, det at mindes fødslen nærmest er uimodståeligt, selvom det også kan medføre negative følelser. Dette indikerer altså, hvordan fødselsoplevelsen, på godt og ondt, fortsat har en stor betydning, da kvinderne ikke kan undgå at tænke på fødslen.

På baggrund af kvindernes udtalelser om, at fødslen er en usammenlignelig oplevelse, der er svær at glemme, vil vi argumentere for at fødslen kan opfattes som en vigtig begivenhed i en kvindes liv. Herved vil vi videre anskue fødslen som en eksistentiel begivenhed ud fra Sartres eksistentialisme.

4.1.2 Fødslen i et eksistentielt perspektiv

Sartre beskriver følelser og handlinger, hvor han beskriver at dette kan anses på to måder: *“Jeg kan kun bestemme værdier af denne følelse, når jeg netop har udført en handling, som stadfæster og definerer den”* (Sartre, 2002, s. 62). Her omtaler Sartre følelsers betydning og modstridende følelser omkring samme konkrete emne. Han pointerer, at værdien af den enkelte følelse først bestemmes gennem handling (ibid., s. 61-62). Dette forstås således, at man i handlingen ser hvilken følelse, der var dominerende. Modsat pointerer Sartre, at dette også kan anskues således: *“følelsen skabes af de handlinger man udfører”* (ibid., s. 63). Her pointerer han, at eftersom mennesket er frit, defineres følelserne ud fra de handlinger man udfører, og man herved ikke kan finde en følelse frem for at handle ud fra denne (ibid., s. 63). Handlinger kan altså både anses som defineret efter subjektets følelser, men kan ligeledes anses som det der definerer subjektets følelser.

En kvinde beretter om, hvordan hendes tredje fødsel ikke var en spirituel oplevelse for hende, modsat hendes to tidligere fødsler:

The other two [births] were definitely spiritual experiences, but Emily was purely medical, there was no spirituality. When you give birth and you're doing it yourself you're taken to another place, but with Emily I wasn't giving birth myself. The doctors were cutting me open and taking her out. There was no spirituality that I felt during birth. It was very mechanical, it was very precise, it was goal oriented. (Callister et al., 2010, s. 132)

Kvinden fortæller, at hun ved sine to tidligere fødsler selv fødte sine børn og at dette var en større oplevelse for hende, som hun beskriver som spirituel. Hun fortæller, at det ikke var hende, der fødte hendes tredje barn, men at det var lægerne. Vi ser også hvordan følelserne om oplevelsen også blegner ift. hendes tidligere fødsler. Hun beskriver ordene mekanisk, præcist og målorienteret, hvor vi vil påpege, at disse ord ikke gengiver følelser og herved ser vi ikke tydelige følelser i forbindelse med fødslen af hendes tredje barn. Ud fra Sartres kobling mellem handlinger og følelser, ser vi tydeligt at fødslen af kvindens tredje barn ikke blev opfattet af hende som hendes egen handling. Sartre påpeger, at følelser og handlinger kan anskues i relation til hinanden, hvor både handlinger kan vurderes til at definere subjektets følelser, og følelser kan påvirke handlingerne. Ud fra Sartres perspektiver ser vi en sammenhæng mellem handlinger og følelser, hvor kvindens manglende fysiske handling resulterede i manglende følelser i relation til fødslen.

En anden kvinde beskriver svingende følelser, der opstod undervejs i fødslen: *“Every time I hit a milestone, I would get little bursts of energy ... [but] after things weren't progressing to the next step, I would feel disheartened again ... a lot of emotions you go through ... hope and power and then self-doubt and fear.”* (Hall et al., 2018, s. 132). Den citerede kvinde kobler sine følelser op på de milesten hun har opsat sig under fødslen. Vi antager at dette f.eks. kunne være orificiums dilatation. Kvinden beskriver sine følelser ud fra hvad den fysiske krop kan. Indenfor Davis-Floyds holistiske paradigme, anskuer man krop og sjæl som en helhed (Davis-Floyd, 2001, s. 16). Man kan anskue kvindens udtalelse ud fra Davis-Floyds holistiske paradigme, da hun netop overfører de kropslige milesten til følelser af henholdsvis styrke og tvivl. Ud fra Sartres sammenhæng mellem handlinger og følelser, kan dette anses som følelser der udspringer ud fra handlingerne. Handlingerne, som her er progression eller mangel heraf, resulterer i at kvinden enten opnår

positive følelser og forøget energi eller negative følelser, hvor hun beskriver, at hun bliver modløs.

Flere kvinder i studierne beskriver fødslen som en stor og følelsesmæssig oplevelse.

Dette beskrives af en kvinde således:

I didn't think [about childbirth being a spiritual experience] at the time, but looking back I do. I think it's just the way you connect with your baby in a way that you've probably never connected with anything. It gives you a whole different perspective on your spiritual side. (Callister et al., 2010, s. 132).

Kvinden beskriver her, hvordan fødslen har påvirket hendes perspektiv på det spirituelle, efter hun har oplevet en særlig forbindelse til sit barn under fødslen, som beskrives anderledes, end andre forbindelser hun før har oplevet. Altså har fødslen som oplevelse haft så stor indvirkning på kvinden, at hun beskriver det ud fra en spirituel verden, der er større end den fysiske verden. Ud fra Sartres forbindelse mellem handlinger og følelser, kan dette vise en relation mellem fødslen som handling og en følelse overfor sit barn i en form for forbundethed. Sartre beskriver relationen mellem handlinger og følelser, hvor han påpeger, at det både kan være handlingerne der definerer følelserne og omvendt følelserne der definerer handlingen (Sartre, 2002, s. 61-63). Ud fra kvindens udtalelse, kan vi ikke vurdere hvilken sammenhæng hendes følelser og handlingen har. Vi kan udelukke se en relation mellem handlingen, der her er fødslen, og følelserne, som kvinden beskriver i den følelsesmæssige forbundethed hun oplever til sit barn.

Sartres eksistentialisme bygger på, at eksistensen går forud for *essensen* (Sartre, 2002, s. 44). Sartre beskriver menneskets *essens*, som dét mennesker er. Her påpeger han at menneskets *essens* defineres gennem menneskets valg og handlinger (ibid., s. 47-48). Altså opdeler Sartre menneskets eksistens og menneskets *essens*, hvoraf menneskets eksistens blot er det fysiske aspekt af at mennesket findes og er til. Menneskets *essens* er dét mennesket reelt er, hvilket er subjektivt (ibid., s. 44-45). Sartres eksistentialisme er dannet ud fra et ateistisk perspektiv, da han ikke vurderer at der er nogen dybere mening med livet end menneskets eksistens. Sartre mener herved at menneskets *essens* dannes gennem livets handlinger og erfaringer (ibid., s. 44-45). Vi har set, hvordan fødslen kan opfattes som en stor begivenhed i kvindernes liv og herved indikerer dette at fødslen i høj grad kan anses som en erfaring, der kan have betydning for kvinders *essens*.

Et af studierne forfattere kommenterer på fødselens spirituelle dimension: *“Most of the study participants said that birth was not a spiritual experience, but described emotional feelings or having a “connected” experience with a Higher Power, a profound or life-altering experience, or emphasized the power of creation.”* (Callister et al., 2010, s. 132). Her påpeger forfatterne, at selvom de fleste af kvinderne angav at fødslen ikke var en spirituel oplevelse for dem, så beskrev andre kvinder i stedet, at de anså fødslen som en livsomvæltende oplevelse. Vi kan anskue denne beskrivelse af fødslen som en livsomvæltende oplevelse ud fra Sartres eksistentialisme, hvor menneskets *essens* dannes gennem livet. Kvindernes opfattelse af fødslen som livsomvæltende, fortæller hvordan fødslen som begivenhed har betydet en ændring i deres liv. Sartre påpeger, at det er handlinger og erfaringer, som påvirker menneskets *essens* (Sartre, 2002, s. 44-45). På baggrund af kvindernes udtalelser kan fødslen anskues som en erfaring, der påvirker kvindernes *essens*.

Følelser, der er forbundet med fødslen, kan også påvirke kvindernes selvopfattelse, hvilket en kvinde beskriver: *“Seeing her little face, I’ll never forget that. I remember being ecstatic, very happy and very powerful. You feel you are capable of doing almost anything.”* (Johnson et al., 2007, s. 175). Kvinden fortæller hvordan hun aldrig vil glemme øjeblikket, hvor hun ser sin datters ansigt første gang. Hun beskriver ekstatiske og glade følelser, samt at hun følte sig stærk nok til at kunne gøre næsten alt. Vi ser hvordan kvindens selvopfattelse påvirkes, da hendes følelse af at være stærk under fødslen videreføres til, at hun herved føler, at hun kan gøre alt. Denne erfaring påvirker altså kvindens selvopfattelse af sin egen styrke. Kvinden udtrykker sin følelse af styrke i et fremtidsperspektiv, hvor hun fortæller at hun kan gøre alt. Dette kan anskues ud fra Sartres eksistentialisme, da kvindens følelse af styrke fra fødslen påvirker hendes *essens*. Herved ligger denne styrke i hendes selvopfattelse, hvilket forklarer kvindens beskrivelse af sin styrke i et fremtidsperspektiv.

Ydermere ser vi en anden kvinde, der beskriver hvilke følelser der var forbundet med hendes fødsel: *“I just had a feeling that I had done badly. My body hadn’t done labour properly it had taken too long and it needed to be assisted and I think that was the failure I was feeling (Ebony, hospital birth)”* (Dahlen et al., 2010, s. 1982). Her beskriver Ebony en følelse af fiasko, hvor hun følte at hendes krop ikke havde gjort det godt nok. Her ser vi, hvordan kvindens selvopfattelse påvirkes ud fra hendes kropslighed – altså, fordi hendes fødsel skulle assisteres, blev nederlaget på egen krop overført til et nederlag

på hendes person. Ud fra Davis-Floyds holistiske paradigme, kan kroppen og sjælen anses som én (Davis-Floyd, 2001, s. 16). Dette ses her, eftersom Ebonys kropslige handlinger påvirker hendes selvopfattelse. Dette understreges ud fra hendes udtalelse, hvor hun beskriver at hun gjorde det dårligt. Vi anskuer Ebonys udtalelse ud fra det holistiske paradigme, fordi Ebonys sammenkobling af krop og sjæl netop er relevant for hvordan dette påvirker hendes selvopfattelse, som er det vi ønsker at undersøge ud fra Sartres eksistentialisme. Ebonys erfaring af at have fejlet kan have betydning for hendes selvopfattelse. Dette vurderes på baggrund af Sartres eksistentialisme, der beskriver, hvordan mennesket skabes gennem sine handlinger i livet (Sartre, 2002, s. 49-50). Ud fra dette perspektiv, kan Ebonys oplevede erfaring af at have fejlet, have betydning for hendes *essens*.

Ud fra vores eksistentielle perspektiv har vi herved set hvordan følelser, der opstår under fødslen, kan påvirke kvindens selvopfattelse. Vi har desuden set, hvordan disse følelser kan opstå i relation til de handlinger, eller mangel heraf, der sker under fødslen. Vi har set eksempler på følelser der påvirkede kvindernes selvopfattelse i både en positiv og negativ retning. Vi har set en af kvinderne udtale sig om, hvordan hendes selvopfattelse blev påvirket således at hendes troen på egen formåen blev forstærket i en fremadrettet kontekst. Dette påvirkede altså kvindens self-efficacy, som er et begreb vi vil benytte senere i analysen. Ud fra vores eksistentielle opfattelse ser vi dette som et eksempel på, hvordan fødslen som en eksistentiel begivenhed påvirkede kvindens selvopfattelse og herved hendes *essens*.

4.2 Moderskabet

I tidligere afsnit har vi undersøgt, hvordan fødslen kan anskues som en eksistentiel begivenhed, der kan påvirke kvindens *essens*. I dette afsnit ønsker vi at undersøge moderskabet nærmere, for senere at sætte fødslen og det begyndende moderskab i relation til hinanden. På baggrund af dette, vil vi i nedenstående afsnit inddrage udtalelser fra kvinderne i vores empiri og belyse det med Daniels Sterns moderskabskonstellation.

4.2.1 Moderskabskonstellationen

Kvinder går ind i en ny og unik psykisk tilstand eller organisation ved deres barns fødsel – og især den første fødsel (Stern, 1997, s. 217). Denne organisation har Stern betegnet moderskabskonstellationen. Det er en midlertidig tilstand, og mens kvinderne befinder

sig i den, vil der opstå bl.a. nye bekymringer, fantasier, handletendenser og nye former for følsomhed (ibid., s. 217). Stern beskriver hvordan det er væsentligt at anerkende moderskabskonstellationens særlige karakterer og overvældende betydning for at forstå de subjektive temaer, mødrene oplever (ibid., s. 217). Stern opstiller fire temaer indenfor moderskabskonstellationen; *livs-vækst*, *primær relateren*, *støttende netværk* og *reorganisering af identiteten*. Temaet *primær relateren* fokuserer på moderens sociale og emotionelle engagement i det nyfødte barn. Her opstår spørgsmål omhandlende hvorledes man som mor elsker barnet og hvorvidt hun kan aflæse dets signaler (ibid., s. 223). Dannelsen af de første tilknytningsbånd, tryghed og regulering af barnets rytmer er nogle af hovedelementerne indenfor den *primære relateren* og foregår i den præ-verbale fase (ibid., s. 223).

Studiet af Etowa arbejder bl.a. med teamet *A sense of responsibility* hvor en af kvinderne udtalte sig: "*Sometimes I can't even get washed. The baby's needs come before mine. Sometimes I'm starving and I can't eat until she is satisfied. I just put my life on hold. I have a lot more responsibilities.*" (Etowa, 2012, s. 31). Kvinden beskriver hvordan hendes nyfødte barn har resulteret i, at hun ikke længere kan stille sine egne behov, før hendes barn er tilfreds. Hun lægger samtidig vægt på, at hun har fået meget mere ansvar og sætter sit eget liv på pause, fordi hun nu har en lille nyfødt der kommer i første række. Ud fra Sterns *primære relateren*, ser man hvordan kvinden netop formår at aflæse sit barns signaler for behov, siden hun ikke kan nå at opfylde sine egne behov. Dette foregår som nævnt i den præ-verbale fase, hvorfor det er nødvendigt for moderen at kunne aflæse sit barns signaler. Sterns *primære relateren* er én af fire temaer indenfor moderskabskonstellationen. Herved kan vi se, at kvinden har opnået *primær relateren* i sit begyndende moderskab.

Indenfor moderskabskonstellationen opstiller Stern *livs-vækst* som det første tema. Her er det vigtigste, om moderen kan holde barnet i live samt at barnet vokser og trives fysisk (Stern, 1997, s. 221). Stern påpeger herunder, at moderens evne til at holde barnet i live, vil have vidtrækkende og langvarig betydning for hende. Stern forklarer at denne frygt i det begyndende moderskab svarer til frygten inden fødslen for at barnet bliver dødfødt eller vanskabt (ibid., s. 222). Denne frygt beskriver en kvinde også, i hendes fortælling om, hvad der bekymrede hende i forbindelse med fødslen: "*The labor itself wasn't something that really concerned me. It was more about actual baby safety that was more of a concern.*" (Callister et al., 2010, s. 132). Kvinden fortæller, at det ikke var fødslen der

bekymrede hende, men at det i højere grad var hendes barns sikkerhed. Dette kan anskues i relation til Sterns *livs-vækst*, eftersom kvinden udtrykker en frygt for barnets overlevelse og velbefindende. Stern påpeger dog at moderskabskonstellationen starter ved fødslen (Stern, 1997, s. 217), men indenfor temaet vedrørende *livs-vækst* drager Stern paralleller mellem frygten for barnets død i det begyndende moderskab og frygten for barnets død inden fødslen (ibid., s. 222). Ud fra kvindens udtalelse, kan vi se, at hun, allerede inden fødslen, har oplevet denne frygt for sit barns velbefindende, som Stern beskriver som væsentligt indenfor temaet om *livs-vækst*.

4.3 Fødselsoplevelsen i det begyndende moderskab

I de tidligere afsnit har vi undersøgt fødselsoplevelsens eksistentielle betydning samt moderskabskonstellationen. Ud fra vores viden fra Sartre og Stern, vil vi i dette afsnit kigge nærmere på, hvorledes fødselsoplevelsen har betydning for det begyndende moderskab. Dette gøres på baggrund af kvindernes udtalelser, hvor vi desuden benytter Albert Banduras begreb *self-efficacy* samt Cheryl Mattinglys narrative teori. Ved at kigge på, hvordan kvinderne beskriver fødslen i relation til det begyndende moderskab, vil vi, gennem vores teoretiske referenceramme, få en forståelse af, hvorvidt fødselsoplevelsen har betydning for det begyndende moderskab.

4.3.1 Troen på egen formåen

Troen på egen formåen bliver beskrevet af Albert Bandura indenfor psykologien med begrebet *self-efficacy*. Herunder er tre af hans temaer interessante for os at kigge nærmere på, ift. udvikling og måling af *self-efficacy* hos subjektet indenfor fødslen og det begyndende moderskab. *Self-efficacy* kan bl.a. opnås ved *enactive mastery experience*, hvor *self-efficacy* tilegnes ved succesfulde oplevelser, der efterlader subjektet med en forventning om gentagende succesfulde udfald i fremtiden (Bandura, 1997, s. 80). Man kan også opnå *self-efficacy* gennem *verbal persuasion*, hvor andre udtrykker en troen på ens egne evner (ibid., s. 101). Ved *psychological and affective stage*, opnår man *self-efficacy* på baggrund af de følelser der er forbundet med en bestemt handling. Her vil disse følelser have en effekt på udfaldet af handlingen og ens *self-efficacy* påvirkes altså gennem den positive eller negative sindstilstand på handlingen (ibid., s. 106).

I studiet af Dahlen et al. (2010) beskriver to af kvinderne hvordan de føler, at de kan overkomme alt ovenpå deres fødsel: *“I found it very empowering. It made me very confident that I could do anything basically. (Leanne, home birth)”* (Dahlen et al., 2010, s. 1981).

“I suppose empowered comes to mind, that sort of idea that you can conquer all now you have given birth. (May, home birth)” (ibid., s. 1981). Deres udtalelser kan belyses med Banduras ene tema *enactive mastery experience*, da begge kvinder beskriver deres fødsler med ordene *empowering* og *empowered*. Ud fra begge kvinders udtalelser vedrørende deres fødsel kan det tolkes som, at de selv ser den som succesfuld. Samtidig har det efterladt dem med en følelse af, at de kan klare alt, hvilket er essentielt, da de herefter befinder sig i det begyndende moderskab, som Stern påpeger kan bringe kvinder ud i nye scenarier og bekymringer i relation til den nye rolle som mor (Stern, 1997, s. 217). Ud fra deres succesfulde fødsler har de har tilegnet sig *self-efficacy* gennem *enactive mastery experience*, hvorfor disse kvinder vil være klædt godt på til at overkomme de udfordringer det begyndende moderskab kan medføre.

Jordemoderen eller anden sundhedsprofessionel kan også bære et vist ansvar for, om de fødende tilegnes *self-efficacy*, hvilket kan gøres gennem *verbal persuasion* ved at opmuntre og udtrykke en tro på deres formåen. I studiet af Callister et al. (2010) ser vi et eksempel på dette:

[My midwife] is just wonderful. She was just a very sensible, down-to-earth sort of person. She gave me very good advice. She knew what I was capable of and when to encourage me. She would give me regular updates on how I was doing. She was very honest with me. (Callister et al., 2010, s. 133).

Kvinden fortæller hvordan jordemoderen gav hende gode råd, opmuntrede hende og forsikrede hende om, at hun kunne klare fødslen. På baggrund af *verbal persuasion* kan vi tolke på kvindens udtalelse, at hun har opnået *self-efficacy* undervejs i fødslen på baggrund af jordemoderens opmuntring. Kvinden beskriver at jordemoderen vidste hvad hun var i stand til undervejs i fødslen, som indikerer at kvinden nu, efter fødslen, har samme opfattelse som jordemoderen af hendes egne evner. Kvinden har opnået *self-efficacy* på baggrund af bl.a. *verbal persuasion*, som har givet hende troen på egen formåen undervejs i fødslen.

Vi kender ikke til kvindens baggrund, tanker og følelser inden den dengang forestående fødsel, eftersom hendes udtalelse omhandler jordemoderens rolle under fødslen.

Havde kvinden udtalt sig om sine tanker forud for fødslen, kunne dette anskues ud fra *psychological and effective stage*, hvor self-efficacy påvirkes af følelser og den sindstilstand der er forbundet med den bestemte handling, hvilket vil have en effekt på udfaldet af handlingen (Bandura, 1997, s. 106). Havde kvinden f.eks. gået til fødselsforberedelse eller havde hun generelt positive tanker i relation til fødslen, ville hun have opnået self-efficacy via *psychological and effective stage*, der samtidig med *verbal persuasion* undervejs i fødslen ville forstærke hendes tro på egen formåen.

Vi ser i kvindens udtalelse, at hun er klar over sine egne evner efter fødslen. Herved kan vi se, at kvinden har haft en succesoplevelse, som kan anskues ud fra *enactive mastery experience*, hvor kvinden også opnår self-efficacy ud fra sin egen succesfulde oplevelse. *Enactive mastery experience* efterlader subjektet med en forventning om lignende succesoplevelser i fremtiden (Bandura, 1997, s. 80). Den fødende kvindes umiddelbare fremtid er moderskabet, hvor Sterns moderskabskonstellation starter i forbindelse med fødslen (Stern, 1997, s. 217). Dette viser således, at kvindens oplevelse i forbindelse med fødslen, kan påvirke hendes moderskabskonstellation positivt. Dette kan også anskues ud fra Sartres eksistentialisme, hvor mennesket dannes gennem sine handlinger og erfaringer (Sartre, 2002, s. 44-45). I dette tilfælde vil det betyde, at kvindens oplevelse af fødslen, vil have betydning for hendes *essens*. Herved vil kvindens succesoplevelse have betydning for hendes *essens*, som hun vil tage med ind i det begyndende moderskab.

Omvendt kan vi anskue en modsatrettet udtalelse med Banduras self-efficacy ud fra *enactive mastery experience*, hvor en anden kvinde udtalte: “*You need confidence to be a mother. You should not have to go through labor thinking that your body is broken.*” (Hall et al., 2018, s. 133). Denne kvinde nævner, at man har brug for selvtillid for at være mor, mens hun også udtrykker, at der har været noget i fødslen, som har gjort at hun følte at hendes krop var i stykker. Fordi denne kvinde har haft en følelse af, at hendes krop var i stykker under fødslen, er det gået ud over hendes selvtillid ift. at være mor. Altså kan denne dårlige fødselsoplevelse være med til at påvirke det begyndende moderskab. Kvinden har, modsat de ovenstående kvinders udtalelser, ud fra sin udtalelse vist hvordan hun ikke har tilegnet sig self-efficacy, da hendes fødsel har givet hende negative følelser omkring sin krops præsteren. Vi har set stor forskel ved de fire ovenstående kvinders udtalelser, hvor de første tre kvinder har tilegnet sig self-efficacy gennem *enactive mastery experience*, mens den sidste kvinde ikke har tilegnet sig self-efficacy, grundet hendes dårlige oplevelse, hvorfor hun har oplevet negative konsekvenser af dette.

Kvinden omtaler et behov for selvtillid i moderskabet. Stern påpeger, at hvert tema indenfor moderskabskonstellationen indeholder bl.a. forestillinger, frygt og bekymringer, som vil bestemme og påvirke moderens følelser, fortolkninger og handlinger (Stern, 1997, s. 219). Dette ses bl.a. indenfor temaet *livs-vækst*, hvor moderens bekymringer omhandler, hvorvidt hun er i stand til at holde barnet i live og sørge for at det trives fysisk (Stern, 1997, s. 221). Kvinden fortæller hvor vigtigt det er at have selvtillid som mor, hvilket understøttes af Sterns moderskabskonstellation. Kvinden fortæller ydermere, at hendes manglende selvtillid bunder i hendes fødselsoplevelse. Ud fra Sartres eksistentialisme kan denne manglende selvtillid anskues som en påvirkning af hendes *essens*. Kvindens oplevelse af sig selv og sin krop under fødslen påvirker således hendes selvopfattelse. Herved skabte dette kvindens følelse af usikkerhed, som hun har taget med ind i sit begyndende moderskab.

4.3.2 Fødselens negative påvirkning af moderskabet

I studiet af Dahlen et al. (2010) ser vi et eksempel på, hvordan den negative fødselsoplevelse har påvirket en af kvinderne i sådan en grad, at det har påvirket hendes moderskabsfølelse i de første mange uger efter fødslen: *“For eight weeks I did not embrace motherhood...I kept looking over my shoulder – I wouldn’t completely let go of my old life without a baby and not being a mother (Wanda, home/hospital birth)”* (Dahlen et al., 2010, s. 1982). Wanda beskriver hvordan hun havde svært ved at give slip på sit gamle liv og derved integrere i moderrollen. Indenfor Sterns moderskabskonstellation, omhandler det fjerde tema *reorganisering af identiteten*. Her påpeger Stern at det væsentlige for moderskabet er at kunne skifte identitetsfokus, hvor man påtager sig rollen som mor og herved forlader sine tidligere roller som eksempelvis datter eller hustru (Stern, 1997, s. 228). Wanda beskriver at hun har svært ved at integrere i moderrollen, og fortæller herved at hun har svært ved at give slip på sit gamle liv, hvor hun ikke var mor. Vi ser altså, at hun har svært ved at acceptere sin nye identitet. Ifølge Stern, er *reorganisering af identiteten* en essentiel faktor for opstarten af selve moderskabskonstellationen. Sterns andre tre temaer indenfor moderskabskonstellationen, kan ikke påbegyndes før *reorganisering af identiteten* er opnået (Stern, 1997, s. 228). Ifølge Stern, kan Wandas ugelange oplevelser af manglende integrering i moderrollen påvirke de yderligere temaer indenfor hendes moderskabskonstellation.

Wanda beskriver hvordan fødslen har sat sig i hende: *“I think there’s disappointment or a sense of loss too. Part of me feeling disappointed in my body... Loss of not doing it as I thought I could do it (Wanda, home/ hospital birth)”* (Dahlen et al., 2010, s. 1982).

Wanda havde planlagt en hjemmefødsel, men endte med at blive overflyttet til hospitalet og forløst med tang (ibid., s. 1981). Ifølge Sterns moderskabskonstellation, befinder Wanda sig i en organisation med bl.a. nye bekymringer, som kan være med til at forklare hendes tilstand. Dog har fødslen, som endte med at blive markant anderledes end forventet, gjort at hun følte sig skuffet over sin præstation og følte at hendes krop ikke levede op til hendes forventninger under fødslen.

Antropologen Cheryl Mattingly forklarer hvordan narrative fortællinger bærer et helbredelsespotentiale som rækker langt ud over biomedicinens virkefelt (Mattingly, 2005, s. 14). Fortællingerne kan påvirke identitet, fortolkning af fortid og skabelse af fremtidsscenerier i relation til emnet. Dog beskriver Mattingly også hvordan fortællingerne modsat kan have en negativ indvirkning, da de kan forhindre muligheder og hæmme en positiv udvikling, hvis subjektet gentager fortællingen ud fra fakta, og derved blokerer for de ændringer der ellers kunne bidrage til et accepterende og helbredende narrativ (Mattingly, 2005, s. 25-26). Wanda beskriver hvordan fødselsoplevelsen ligger som en sorg for hende, hvor hun beskriver den som skuffende og som et tab. Wandas fødsel endte langt fra, det hun havde forventet. Ud fra Mattinglys teori kan Wandas fortællinger hæmme en positiv udvikling, hvis den gentages ud fra fakta. Skulle Wanda holde fast i fortællingen om hendes forventninger i kontrast til hendes reelle fødselsforløb, samt fokusere på hospitaliseringen og tangforløsningsen, kan hun blokere for de ændringer, som kunne bidrage til et helbredende narrativ. Disse ændringer kunne eksempelvis være positive følelser, Wanda kunne mindes i forbindelse med fødslen på trods af den overordnede negative oplevelse.

I studiet af Dahlen et al. (2010) bygger forfatterne også på denne forståelse af narrativ teori, hvor de påpeger at fødslen bearbejdes gennem *remembering, talking (storytelling)* og *feeling* (s. 1980, figur 3). Det fremhæves især, at *storytelling* er en stor del af at bearbejde fødslen, da fødselsoplevelsen ændres og udfolder sig gennem fortælling. Wanda fortæller: *“I was just busting because I couldn’t talk enough about this...I got sick of talking about it too, but it was unresolved (Wanda, home/ hospital birth)”* (ibid., s. 1981). Hun beskriver her den ambivalens hun oplever ved at fortælle om sin fødsel. Studiets metode til bearbejdelsen af fødslen går hånd i hånd med Mattinglys narrative fortællinger,

som kan bære et helbredelsespotentialer med sig. Gennem Wandas udtalelse ser vi, hvordan hun har behov for at tale om sin fødselsoplevelse, fordi hun føler at oplevelsen er uløst. Dette indikerer i høj grad, at Wanda ønsker det helbredelsespotentialer som fortællinger kan medføre.

Studiets forfattere kommenterer på, hvordan fødslen har påvirket Wandas integrering i moderrollen: "*Wanda also found it hard to socially integrate as a mother because she needed to talk about how negative her birth was for her. She found people expected her to 'just get on with it'*" (ibid. s. 1982). Her ser vi hvordan Wandas negative fødselsoplevelse påvirker hendes sociale integrering i moderrollen, hvor hun først og fremmest har brug for at tale om hendes negative oplevelse af fødslen, men ikke føler sig mødt i sin sociale kreds. Hun beskriver det selv: "*They would say oh! You've just got to get on with it. And it was like I don't need to hear that. I'm going to get on with it but I'd like to also say it's not that easy. (Wanda, home/ hospital birth)*" (ibid., s. 1982). Wanda beskriver, hvordan fødselsoplevelsen fortsat har en stor betydning for hende i hendes moderskab.

Vi kan anskue Wandas situation ud fra Sartres eksistentialisme, hvor Sartre påpeger at menneskets *essens* dannes gennem livet (Sartre, 2002, s. 44-45). Påvirkningen af Wandas *essens* ser vi på baggrund af hendes udtalelser omkring den videre påvirkning det har ind i hendes moderskab. Wanda beskriver en følelse af tab og skuffelse i forbindelse med fødselsoplevelsen. Ud fra Wandas udtalelser kan vi dog ikke bekræfte, hvilke følelser i hvilke situationer under fødslen, der har efterladt hende med en påvirkning af hendes *essens*. Vi ved at der har været stor forskel på Wandas forventning af fødslen og det reelle fødselsforløb, men om det konkret har været dette skel, eller om det har været tangforløsningsen eller overflytningen, der har påvirket hendes *essens*, kan vi kun gisne om.

Mattingly påpeger at narrative fortællinger kan påvirke subjektets identitet (Mattingly, 2005, s. 14). Sartres *essens* omhandler det mennesket reelt set er, modsat menneskets eksistens, der blot omhandler at mennesket fysisk eksisterer (Sartre, 2002, s. 44-48). Herved kan Mattinglys beskrivelse af identitet sammenlignes med Sartres *essens*, eftersom de begge omhandler subjektivitet og taler ind i det personlige. Hvis man anskuer påvirkningen af Wandas *essens* ud fra Mattinglys narrative teori, vil vi herved vurdere at denne er reversibel. Sartres beskrivelse af *essens* omhandler at mennesket dannes gennem livet (Sartre, 2002, s. 44-45), hvilket indikerer at menneskets *essens* ændres løbende. Ud fra Sartres beskrivelse af *essens*, vil vi ligeledes vurdere at påvirkningen af Wandas *essens* er reversibel. Dette vil det betyde, ud fra Sartre, at nye handlinger og erfaringer kan

give Wanda en ny påvirkning af hendes *essens*. Mattinglys narrative teori påpeger i stedet, at den narrative fortælling kan medføre den helbredende effekt og påvirke identiteten i en positiv retning (Mattingly, 2005, s. 14). Dette kræver at Wanda kan lægge sin originale fortælling af fødslen fra sig, for at gøre plads til nye forståelser i en ny fortælling.

Wandas fortælling er et eksempel på, hvordan fødslen som begivenhed kan have stor betydning for *essensen* og kan påvirke integreringen i moderskabet. Gennem Sterns moderskabskonstellation har vi opnået forståelse af, hvilke faktorer der kan spille ind i integreringen af moderskabet, der beskrives ved de fire temaer. Mattinglys narrative teori har samtidig kunne forklare, hvordan narrative fortællinger kan hjælpe på bearbejdelsen af fødslen hvis den, ligesom i Wandas tilfælde, ender markant anderledes end først forventet. Narrative fortællinger kan altså bære et helbredelsespotentialer med sig, hvorimod det modsat også kan være med til at hæmme den positive udvikling.

4.3.3 Bearbejdelse af fødslen

I studiet af Dahlen et al. (2010) arbejder de med tre kategorier indenfor bearbejdelse af fødslen; *remembering*, *talking (storytelling)* og *feeling*. Vi så i ovenstående afsnit med Wanda, hvordan hun beskrev den ambivalens hun oplevede omkring storytelling, da hun oplevede et stort behov for at snakke om fødslen og de uløste følelser i relation dertil. Dahlen et al. (2010) påpeger, at *feeling* opstår under *remembering* og *storytelling*, hvor vi også så Wandas følelser i relation til hendes narrative fortællinger i tidligere afsnit. I dette afsnit vil vi herved komme ind på *remembering* samt de følelser der ses i relation hertil. Det er interessant for os at kigge på dette perspektiv med bearbejdelse af fødslen i arbejdet med vores fænomen, da bearbejdelse af fødslen kan forventes at have en implikation i det begyndende moderskab.

Dahlen et al. (2010) beskriver hvordan fødslen af ens første barn er en intim og signifikant begivenhed der skal bearbejdes, og at dette i visse tilfælde vil ske i resten af kvindens liv (s. 1980). I studiet har alle inkluderede kvinder, uanset paritet og fødemåde, udtrykt et behov for at huske fødslen og hvad der skete, og dette beskrives af en af kvinderne vedrørende sin første fødsel således: "*I think about the forceps delivery a lot. I try and remember a lot of things I've forgotten... Just basically trying to recollect exactly what happened. (Faith, hospital birth)*" (Dahlen et al., 2010, s. 1981). Faith beskriver selv at hun tænker meget på sin fødsel, som hun har glemt store dele af, og at hun har

haft et behov for huske den. Vi ser her et eksempel på vigtigheden af *remembering*. Dahlen et al. (2010) beskriver hvordan kvinderne igennem *remembering* bearbejder deres følelser vedrørende fødslen, hvilket hjælper dem til at erkende hvad det betyder at blive mor - både som subjekt, men også som ændret person i samfundet (s. 1983). *Remembering* har således betydning for studiets inddragede kvinders moderskab, hvilket kan anskues ud fra Sterns fjerde tema af moderskabskonstellationen, *reorganisering af identitet*, hvor identitetsfokusset skifter. *Reorganisering af identiteten* er essentielt for moderskabskonstellationen, da kvinden skal kunne ændre sit følelsesmæssige engagement og måden hun prioriterer sin tid og energi, eftersom den nye rolle som mor kræver en anden form for mentalt arbejde (Stern, 1997, s. 228).

Vi kan se hvordan *remembering*, *storytelling* og *feeling* kan påvirke det begyndende moderskab, ud fra Sterns moderskabskonstellation. Studiet af Dahlet et al. (2010) påpeger, at disse aspekter er vigtige for bearbejdelsen af fødslen, hvilket vi også har set i kvindernes udtalelser.

4.4 Delkonklusion

Gennem vores analyse finder vi, at fødslen kan anskues som en eksistentiel begivenhed samt kan have betydning for det begyndende moderskab. Vi kan anskue fødslen som en eksistentiel begivenhed ud fra Sartres eksistentialisme, hvor vi finder, at fødslen er en begivenhed der kan have påvirkning på menneskets *essens*. Vi kan anskue fødselsoplevelsens betydning for det begyndende moderskab ud fra Banduras self-efficacy, som påpeger at kvinder vil tage troen på egen formåen med ind i nye udfordringer indenfor samme område. Vi har set eksempler på, at fødslen kunne påvirke kvindernes selvopfattelse og herigennem påvirke deres *essens*. Vi har ydermere set hvordan følelserne, der opstod under fødslen, kunne have betydning for kvindens begyndende moderskab. Vi har konkret set hos kvinden Wanda, hvordan hendes fødselsoplevelse påvirkede hendes moderrolle, idét hun havde svært ved at integrere sig i rollen som mor. Herved ser vi hvordan fødslen kan have en eksistentiel betydning, samt at denne kan have betydning for det begyndende moderskab. Desuden har vi set, at fødselsoplevelsen kan bearbejdes gennem narrative fortællinger, *remembering* og *feeling*, hvilket vi vil påpege har betydning for det begyndende moderskab.

5. Diskussion

I vores diskussion vil vi anskue analysens fund i relation til andre undersøgelser på området. Her vil vi inddrage et studie af bl.a. Jordemoder og Ph.D. Christina Prinds, hvor forfatterne undersøger fødselens eksistentielle perspektiv. Med udgangspunkt i dette studie, vil vi diskutere vores opgaves resultater ud fra den praksis vi kender med inddragelse af Robbie Davis-Floyds fødselsparadigmer. Herefter vil vi diskutere vores metodes relevans, styrker og svagheder i relation til analysens resultater, hvor vi vil kommentere på at vores valgte studier har benyttet interviews, ud fra vores metodiske overvejelser samt hvorledes det har haft betydning for vores opgave, at en tredjedel af vores inddragede kvinder fødte hjemme.

5.1 Fødselens eksistentielle perspektiv

I vores analyse finder vi, at fødslen kan anskues som et eksistentielt fænomen samt at denne kan have betydning for det begyndende moderskab. Jordemoder og Ph.D. Christina Prinds har bl.a. forsket i fødselens eksistentielle betydning. I studiet *Making existential meaning in transition to motherhood - A scoping review* af Prinds, Hvidt, Mogensen & Buus (2014), undersøges fødselens eksistentielle meningsgørelse i relation til moderskabet. Vi finder dette studie relevant til at anskue vores fund ud fra, eftersom studiet ligeledes undersøger fødslen i et eksistentielt perspektiv. Vi har dog ikke fundet studiet relevant til at inddrage i vores analyse, eftersom vi, ud fra hermeneutikken, har ønsket at analysere og fortolke på kvinders udtalelser om fødslen og moderskabet, hvor studiet af Prinds et al. er et scoping review og derved undersøger omfanget af litteratur indenfor emnet (SDU Bibliotek, 2021). Studiet konkluderer, at fødslen er en skelsættende begivenhed, der kan anskues ud fra et eksistentielt perspektiv (Prinds et al., 2014, s. 733). Dette stemmer overens med vores fund, da vi finder, at fødslen beskrives som en livsomvæltende begivenhed, hvorfor vi har anskuet det ud fra vores eksistentielle perspektiv. Ydermere finder studiet af Prinds et al. (2014), at den eksistentielle forandring, bl.a. omhandler en reorganisering af værdier (s. 733). Dette stemmer ligeledes overens med vores fund, da vi har set, at fødslen kan have en betydning for moderskabskonstellationen, hvor der opstår nye bekymringer, værdier og handletendenser (Stern, 1997, s. 217-223). Studiet konkluderer samtidig, at fødslen kan fortolkes som en spirituel begivenhed og kan give kvinderne et indblik i, hvad der gør livet værd at leve (Prinds et al., 2014, s. 733). I vores inddragede empiri har enkelte kvinder beskrevet fødslen som en spirituel oplevelse,

hvor vores ene hovedstudie pointerer, at størstedelen af kvinderne ikke anså fødslen som en spirituel begivenhed, men blot anså fødslen som en emotionel oplevelse (Callister et al., 2010, s. 132). Studiet af Prinds et al. (2014) finder at fødsels eksistentielle forandring, bl.a. omhandler at opdage hvad der gør livet værd at leve (ibid., s. 740-741). Studiets eksistentielle perspektiv fokuserer herved på livets mening, hvilket desuden ses i studiets overskrift, der fokuserer på fødsels eksistentielle meningsskabelse i relation til moderskabet. I vores projekts eksistentielle perspektiv, har vi inddraget Sartre, der påpeger at der ikke er en overordnet mening med livet andet et menneskets eksistens (Sartre, 2002, s. 47). Vi undersøger herved udelukkende fødsels eksistentielle betydning, samt hvorledes dette har en betydning for det begyndende moderskab.

Studiet af Prinds et al. (2014) konkluderer desuden, at eksistentielle perspektiver ikke ser dagens lys i praksis, da de biomedicinske faktorer er det der i praksis sætter rammerne for overgangen til moderskabet (s. 740). Her benytter forfatterne de tre fødselsparadigmer af Davis-Floyd, hvor Davis-Floyd kritiserer organiseringen af svangreomsorgen for primært at benytte den teknokratiske model (ibid., s. 740). I vores inddragede empiri taler kvinderne ind i det holistiske paradigme, da de bl.a. omtaler krop og sjæl som helhed. Vores eksistentielle perspektiv kan opfattes ud fra det holistiske paradigme, eftersom eksistentialismen påpeger at mennesket skabes gennem livet og det holistiske paradigmes menneskesyn anskuer mennesket i sit livs kontekst (Davis-Floyd, 2001, s. 17), hvor subjektivitet sættes i fokus. Davis-Floyd opstiller tre fødselsparadigmer, hvor vi ser det teknokratiske paradigme og det holistiske paradigme som modsætninger. Vi har undersøgt en oplevelse ud fra kvindernes perspektiv, der tager højde for deres subjektive værdier og situationer. Vores eksistentielle fund passer ikke ind i det teknokratiske paradigme, eftersom det teknokratiske paradigme anskuer den fysiske krop som en maskine, hvor der ikke er plads til subjektivitet. Herved vil vi påpege, ligesom studiet af Prinds et al. (2014), at det eksistentielle perspektiv ikke passer ind i den praksis, vi kender, eftersom denne praksis i højere grad hører ind under det teknokratiske paradigme. Dette vurderer vi på baggrund af evidensens rolle i praksis, hvor vi har oplevet at evidensbaserede retningslinjer vægter mere end den enkelte patients subjektive værdier og præferencer.

5.2 Analysens fund i relation til praksis

I artiklen *Evidence-based medicine: what it is and what it isn't*, lægger forfatterne vægt på at Evidence-based medicin (EBM) er sammenkoblingen af den bedste kliniske evidens, patientens værdier og bedste individuelle kliniske skøn (Sackett et al., 1996, s. 71). Artiklen påpeger, at den kliniske evidens er relevant for at kunne lave retningslinjer, men at patientens værdier samt det kliniske skøn skal inddrages i den individuelle situations beslutning i praksis (ibid., s. 71-72). Herunder vil EBM altså medinddrage patientens værdier samt det kliniske skøn på det individuelle forløb. Vi har oplevet undervejs i vores praktikforløb, at når et par ikke ønsker at følge en retningslinje, har vi skullet informere parret om, at deres beslutning går imod hospitalets anbefalede behandling og at dette vil blive journalført. Herved har vi oplevet, at anbefalingerne i højere grad står alene i praksis, i kontrast til artiklen om EBM, hvor forfatterne påpeger at evidens, patientens værdier og det kliniske skøn burde inddrages ligeligt. Artiklens forfattere, kommenterer på, hvilken betydning det vil have for praksis, udelukkende at fokusere på evidensbegrebet i den individuelle situation: *“Without clinical expertise, practise risks becoming tyrannised by evidence, for even excellent external evidence may be inapplicable or inappropriate for an individual patient.”* (ibid., s. 72). Her påpeger forfatterne, at praksis kan blive tyranniseret af evidensen og forklarer yderligere at brug af evidensen alene kan være uanvendelig for en individuel patient. I den praksis, vi kender, vil dette omhandle en evidensbaseret retningslinje, da evidensen benyttes til at danne retningslinjer.

Evidensen hører i høj grad ind under det teknokratiske paradigme, der har et mere objektivt virkelighedssyn, hvor forskellige aspekter kan måles og vejes. Vores projekt omhandler fødselsoplevelsens eksistentielle betydning samt hvorledes dette har en betydning for det begyndende moderskab, som modsat hører ind under det holistiske paradigme. Herved ser vi et stort skel mellem det felt vi har undersøgt og det felt, vi opfatter praksis ud fra.

Vi mener, at evidensen har visse begrænsninger, da det ikke er muligt at regne på alle aspekter af fødeområdet, herunder fødselsoplevelsen. Fødselsoplevelsen samt dens betydning fremadrettet er umulige at måle evidens ud fra, da disse er subjektive oplevelser som ikke vil være sammenlignelige og derved ikke kan standardiseres. Eftersom de retningslinjer vi arbejder ud fra, er opbygget ud fra evidens, vil vi argumentere for, at

fødselsoplevelsen ikke kan blive tillagt en særlig stor værdi, da den ikke kan måles og vejes. Vi erkender, at evidensbaserede retningslinjer er dannet på baggrund af målbare faktorer, der har til formål at opnå de bedst mulige maternelle og neonatale outcome. Ligeledes er evidensen en vej til at blive klogere på aspekter indenfor fødeområdet og herigenem udvikle praksis, hvorfor vi vurderer, at evidensen også er et vigtigt aspekt i praksis. Dog kan evidensen ikke medregne alle faktorer, da det ikke er alle faktorer der kan måles på. Dette så vi i vores analyse, hvor kvinden Wanda blev overflyttet fra sin hjemmefødsel til hospitalet og forløst med tang. Dette antager vi blev gjort i bedste mening, for netop at opretholde hende og barnets sikkerhed. Vi ved dog nu, at Wanda havde en dårlig fødselsoplevelse og ydermere havde svært ved at integrere sig i moderrollen. Dette er et eksempel på, at selvom sundhedspersonalet gør noget i deres bedste mening og ud fra faglig viden, kan vi risikere at tabe nogle kvinder på gulvet ved udelukkende at fokusere på evidens.

Vi har gennem vores analyse fundet ud af, at fødslen kan opfattes som en eksistentiel begivenhed, der kan have betydning for kvinders *essens*, og at det videre kan have betydning for det begyndende moderskab. Vores projekt har til formål at undersøge kvinders opfattelse af fødslen samt dens betydning fremadrettet. Den evidensbaserede praksis, vi oplever på fødegangen, fokuserer på at behandle ud fra retningslinjer, der er lavet for at optimere maternelle og neonatale outcome. Til trods for, at evidensen bringer flere positive aspekter med sig, vurderer vi ud fra vores analyse, at kvindernes oplevelse af fødslen burde have en større rolle i praksis.

5.3 Metodediskussion

I dette projekt har vi benyttet den hermeneutiske tilgang, hvor vi tidligt har gjort os klare over vores forforståelse af emnet. Ud fra den hermeneutiske tilgang, arbejder vi ud fra, at vores forforståelse er den eneste tilgang til at opnå forståelse. Vi har herved benyttet vores forforståelse gennem projektet, hvilket ses både i vores problemformulering og søgestrategi, hvor vi aktivt benytter eksistentialismen. Herved vil vores forståelse altid være præget af vores forforståelse. Dog har vores forforståelse rykket sig gennem vores projekt, hvilket stemmer overens med vores opfattelse af horisontsammensmeltning, hvor vores forforståelse ændres gennem mødet med fænomenet på vejen til forståelse. Vores forforståelse har ændret sig i mødet med vores empiri, da kvindernes udtalelser har talt

ind i nogle aspekter, der umiddelbart ikke kunne belyses ud fra vores forforståelse. Vores forforståelse omhandlede i første omgang eksistentialismen og moderskabet, hvor vi, gennem analysen, fandt at kvinderne talte ind i self-efficacy-aspekter og holistiske tankegange, mens vores ene hovedstudie omtalte narrative fortællinger. På vejen til forståelse, rykkede vores forforståelse sig, da behovet for yderligere teori opstod for at kunne nærme os forståelse af fænomenet. Herved benyttede vi teori fra Bandura, Davis-Floyd og Mattingly til at belyse disse aspekter af vores empiri.

Gennem vores projekt opnår vi en forståelse af vores fænomen. Dette vil samtidig blive vores efterforståelse ved projekts afslutning. I efterfølgende møder med fænomenet vil denne efterforståelse blive vores forforståelse. Der vil herved ikke være tale om en endegyldig forståelse, da vi gennem livet vil blive klogere på fænomenet. Dog kan vi tale om en forståelse, der omhandler hvad vi har lært indtil nu om det pågældende fænomen.

Under vores metodiske overvejelser fandt vi, at interviews ville være en relevant metode til at forstå den interviewedes livsverden samt tanker og følelser om emnet. Igennem vores projekt har vi set, at interviews har været gavnlige for netop at få et indblik i kvindernes fødselsoplevelser og herved komme helt tæt på deres tanker og følelser, som har været formålet med dette projekt. Dette ses eksempelvis i vores inddragelse af udtalelser fra studiet af Dahlen et al. (2010), hvor vi har fået indblik i, hvilke kvinder der udtalte sig hvornår. Herved har vi fået et indblik i kvinden Wandas tanker og følelser omkring fødslen og moderskabet. Ved at benytte studier, der har anvendt interviews i deres metodebrug, har vi fået adgang til kvinder, som Wandas, udtalelser og har fået større indblik i deres livsverdener. Brinkmann og Kvale påpeger at man, ved at bruge uddybende spørgsmål i interviews, kan få indblik i personens holdninger, erkendelser samt syn på verden (Brinkmann & Kvale, 2009, s. 41). Vores inkluderede studier har alle benyttet interviews med mulighed for uddybende spørgsmål, hvorfor vi har haft mulighed for at få indblik i kvindernes syn på verden i relation til vores emne.

Vores adgang til kvindernes navne i forbindelse med deres udtalelser i studiet af Dahlen et al. (2010) har hjulpet vores fokus på fødselens betydning for det begyndende moderskab. Dette vurderer vi på baggrund af, at vi har fået mulighed for at sammenkoble den enkelte kvindes udtalelser om henholdsvis fødslen og det begyndende moderskab i relation til hinanden. Dette ses eksempelvis i vores inddragelse af Wandas udtalelser, hvor vi både får indblik i hendes negative fødselsoplevelse og hendes svære integrering i

moderrollen. Vi vurderer således at dette indblik i, hvilken kvinde der udtaler sig, har været gavnligt for vores undersøgelse af fødselens betydning for det begyndende moderskab.

I vores projekt, har vi udvalgt fem relevante studier, hvoraf studiet af Etowa (2012) har en lav refleksivitet, eftersom forfatteren ikke selv har kommenteret på sin egen metode og herved de mangler vi finder i studiet. Vores projekt har haft til formål at undersøge, hvordan fødslen og det begyndende moderskab kan opleves af kvinder. Grundet den lave refleksivitet i studiet af Etowa, kan vi ikke udelukke, at forfatteren blot har udvalgt sine citater ud fra hvad der passer godt til studiets formål. Da vi stadig får adgang til kvindernes udtalelser, kan vi herigennem få et indblik i hvordan kvinderne kan opfatte fødslen og det begyndende moderskab.

Både i studiet af Etowa (2012) og i studiet af Callister et al. (2010) udvælger de kvinderne selektivt, hvor Etowa udvælger kvinder ud fra sin egen opfattelse af studiets emne (Etowa, 2012, s. 30) og hvor Callister et al. udvælger kvinderne ud fra let tilgængelighed (Callister et al., 2010, s. 130). Studiet af Callister et al. (2010) kommenterer dog selv på, hvad denne udvælgelsesstrategi har haft af betydning for deres studie (s. 134). Vi har benyttet studierne i vores projekt på baggrund af vores problemstilling, hvor vi ønsker at undersøge hvordan kvinder kan anskue fødslen og det begyndende moderskab. Vi har således fundet den lave refleksivitet ved studiet af Etowa (2012), og den selektive udvælgelse i begge studier, mindre relevant, eftersom vi først og fremmest ønsker at undersøge udtalelser fra kvinderne om fødslen og det begyndende moderskab.

Vi har benyttet fem forskellige studier til besvarelsen af vores problemformulering. Disse studier spænder geografisk over Australien, Canada, USA og Holland og kvindernes aldre spænder fra 18-45 år. Eftersom vores problemstilling har omhandlet fødselens eksistentielle betydning for subjektet og dennes relation til det begyndende moderskab, har vi ikke fundet al.der, geografisk lokation eller kultur relevant for besvarelsen af vores problemformulering. Her har vi vurderet, at alle kvinder, uanset al.der, geografi og kultur, skal opleve at føde for at blive mor samt at oplevelsen af at blive mor ikke nødvendigvis er afhængig af disse faktorer. Dette har vi vurderet tidligt i vores projekt, hvor vi ikke opstillede nogle afgrænsningskriterier i vores søgning efter studier. Vi frasorterede dog studier undervejs, der bl.a. havde fokus på religiøse perspektiver, som vi ikke fandt relevante for vores fokus.

Vores fem studier inkluderer tilsammen 66 kvinder, hvoraf 23 af disse fødte hjemme. Ved yderligere 8 af de 66 kvinder er det ikke tilkendegivet hvor de har født, da

studiet af Etowa (2012) ikke kommenterer på valg af fødested. I studiet af Dahlen et al. (2010) medgiver forfatterne ved hver udtalelse, om den pågældende kvinde har født hjemme, på hospital eller på en fødeklinik. Herved får vi et stort indblik i kvindernes baggrund i forbindelse med deres udtalelser. I studiet af Dahlen et al. (2010) er det her ved tydeligt at se, at de kvinder der omtaler deres fødsel som en positiv oplevelse har født hjemme og de kvinder der omtaler deres fødsel som en negativ oplevelse har født på et hospital. Studiets forfattere kommenterer også selv på denne skildring og medgiver at alle de hjemmefødende bortset fra én havde en positiv oplevelse samt at alle de hospitalsfødende bortset fra én havde en negativ oplevelse (Dahlen et al., 2010, s. 1981). Denne skildring kan vi ikke se i de andre studier, da de ikke medgiver hvor den enkelte kvinde har født henne, i forbindelse med hendes udtalelse. I studiet af Johnson et al. (2007), hvor alle kvinderne fødte hjemme, benyttes der udelukkende positive udtalelser fra kvinderne, hvilket understøtter den skildring vi ser i studiet af Dahlen et al. (2010). Modsat, ser vi i studiet af Callister et al. (2010) at kvinderne både har positive og negative fødselsoplevelser. I dette studie er der kun én kvinde, der har født hjemme, mens seks af kvinderne har født på et hospital og 11 af kvinderne har født på en fødeklinik.

Herved kan den skildring mellem hjemmefødende og hospitalsfødende ift. en positiv eller negativ fødselsoplevelse, som der ses i studiet af Dahlen et al. (2010), ikke understøttes af udtalelserne fra kvinderne i studiet af Callister et al. (2010). Vi kan se, at en stor del af vores inddragede kvinder med en positiv oplevelse har født hjemme. Hvis vores projekt havde haft til formål at undersøge hvilke faktorer der påvirker kvinders fødselsoplevelser, ville dette være relevant at undersøge nærmere. Dog fokuserer vores projekt på fødselens eksistentielle betydning samt fødselsoplevelsens betydning for det begyndende moderskab, hvorfor vi ikke vurderer at kvindernes fødesteder er relevante for undersøgelsen af dette.

6. Konklusion

Ud fra vores projekt kan vi konkludere, at fødslen har en eksistentiel betydning for den enkelte kvinde. Den eksistentielle betydning fødslen har for kvinden er, at fødslen som begivenhed kan påvirke hendes *essens*, hvor følelser der opstår i relation til fødslen, kan have betydning for kvindens opfattelse af sig selv og sin *essens*. Denne påvirkning af kvindens *essens* kan hun herved tage med ind i sin moderskabskonstellation. Vi kan konkludere ud fra Sterns moderskabskonstellation, at fødslen som en eksistentiel begivenhed kan have betydning for det begyndende moderskab. På baggrund af Banduras self-efficacy kan vi konkludere, at positive oplevelser i forbindelse med fødslen kan påvirke kvindens troen på egen formåen positivt videre ind i det begyndende moderskab.

7. Efterforståelse

Ved projektets afslutning er vores efterforståelse, at der kan ses en sammenhæng mellem handlinger og følelser i relation til fødslen, der kan påvirke kvindens *essens*. Ud fra vores eksistentielle perspektiv er fødslen en begivenhed, der kan påvirke subjektets *essens*. Vores efterforståelse er herved, at denne påvirkning af kvindens *essens* kan medføre en påvirkning af det begyndende moderskab, hvor kvindens tilegnede self-efficacy, eller mangel heraf, kan have betydning for det begyndende moderskab.

7.1 Perspektivering

Det, som vi kan tage med fra dette projekt videre ind i vores arbejde som kommende jordemødre, er især vigtigheden af fødselsoplevelsen. Det kan virke basalt, at det er netop dette vi tager med videre i praksis, men ud fra vores indblik i fødslens betydning for *essensen* og i det begyndende moderskab, er det blevet klart for os, hvor jordemoderfagligt relevant dette fokus på fødselsoplevelsen er. Selvom vores problemformulering ikke omhandler jordemoderens rolle, har vi gennem projektet og kvindernes udtalelser set hvordan jordemoderen kan bidrage til fødselsoplevelsen ud fra self-efficacy og bearbejdelse af fødslen ved hjælp af narrative fortællinger.

Som beskrevet i problemstillingen, fandt vi det vigtigt at undersøge fødselsoplevelsens betydning for at kunne arbejde forebyggende og sundhedsfremmende jf. Sundhedslovens kapitel 35. Ud fra den viden vi har nu, vil vi som kommende jordemødre have fokus på

fødselsoplevelsens vigtighed for subjektet og i det begyndende moderskab, for bl.a. at arbejde forebyggende og sundhedsfremmende.

8. Referenceliste

Aarhus Universitet (u.å.). *Grounded theory*. Lokaliseret d. 19. april 2021 på:

<https://metodeguiden.au.dk/grounded-theory/>

Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy: The Exercise of Control* (8. udgave). USA: W. H. Freeman and Company

Brinkmann, S. & Kvale, S. (2009). *Interview: introduktion til et håndværk* (2. udgave). København: Hans Rietzels Forlag

Brodén, M. (2017). *Graviditetens muligheder: En tid hvor relationer skabes og udvikles* (2. udgave). Akademisk Forlag.

Callister, L. C., Holt, S. T. & Kuhre, M. W. (2010). Giving Birth: The Voices of Australian Women. *The Journal of Perinatal & Neonatal Nursing*, vol. 24(nr. 2), s. 128-136

Dahlen, H. G., Barclay, L. M. & Homer, C. SE. (2010). Processing the first birth: journeying into 'motherland'. *Journal of Clinical Nursing*, vol. 19, s. 1977-1985

Davis-Floyd, R. (2018). *Robbie Davis-Floyd*. Lokaliseret d. 18. april 2021 på:

<http://www.davis-floyd.com/>

Davis-Floyd, R. (2001). The Technocratic, Humanistic, and Holistic Paradigms of Childbirth. *International Journal of Gynecology and Obstetrics*, vol. 75(nr. 1), s. 5-23

Dyssel, K. (2020). *Olga Ravn: "Jeg blev nødt til at skrive for at overleve"*. Lokaliseret d. 19. april på:

<https://www.gyldendal.dk/artikler/olga-ravn-mit-arbejde-interview>

EBSCOhost (2021). Choose Databases. Lokaliseret d. 18. april 2021 på:

<http://web.a.ebscohost.com.ez-jmk.statsbiblioteket.dk:2048/ehost/search/advanced?vid=0&sid=22060094-6aa8-4356-bbd2-3a2b2a8f66da%40sessionmgr4006>

- Egholm, L. (2014). *Videnskabsteori: perspektiver på organisationer og samfund*. København: Hans Rietzels Forlag.
- Etowa, J. B. (2012). Becoming a mother: The meaning of childbirth for African-Canadian women. *Contemporary Nurse*, vol. 41(nr. 1), s. 28-40
- Forældre og Fødsel (u.å.). *Vores arbejde*. Lokaliseret d. 16. april 2021 på:
<https://www.fogf.dk/om-foraeldre-og-fodsel/>
- Hall, P. J., Foster, J. W., Yount, K. M. & Jennings, B. M. (2018). Keeping it together and falling apart: Women's dynamic experience of birth. *Midwifery*, vol. 58, s. 130-136
- Iversen, R., Toxvig, L., Faaborg, K., Stilling, L. D., Kvist, M. & Bondo, L. (2010). *Etiske retningslinjer for jordemødre*. Lokaliseret d. 19. april 2021 på:
https://jordemoderforeningen.dk/fileadmin/Fag_Forskning/Etiske_retningslinjer/Etiske_Retningslinjer_2010.pdf
- Johnson, T. R., Callister, L. C., Freeborn, D. S., Beckstrand, R. L. & Huender, K. (2007). Dutch Women's Perceptions of Childbirth. *The American Journal of Maternal/Child Nursing*, vol. 32(nr. 3), s. 170-177
- Justesen, L. & Mik-Meyer, N. (2010). *Kvalitative metoder: i organisations- og ledelsesstudier*. København: Hans Rietzels Forlag.
- Jørgensen, L. (2021, 25. februar). *Professor Cheryl Mattingly*. Lokaliseret d. 19. april 2021 på:
<https://medarbejdere.au.dk/en/strategy/recurring-events/the-annual-celebration/honorary-doctorates/professor-cheryl-mattingly/>
- KP Bibliotek (25. marts 2021a). *Litteratursøgning*. Lokaliseret d. 16. april 2021 på:
<https://phbibliotek.dk/kp/opgaveskrivning>

- KP Bibliotek (25. marts 2021b). *Søgemetoder*. Lokaliseret d. 16. april 2021 på:
<https://phbibliotek.dk/kp/opgaveskrivning/soegemetoder>
- Lodberg, M. (2020, 7. september) *Olga Ravn: "Fra det øjeblik var der full-blown fødselsdepression"*. Lokaliseret d. 18. april 2021 på:
<https://www.alt.dk/boern/forfatter-olga-ravn-bogen-mit-arbejde-foedselsdepression>
- Malterud, K. (2003). *Kvalitative metoder i medisinsk forskning: En indføring*. (2. Udgave). Universitetsforlaget.
- Mattingly, C. (2005). Den narrative udvikling i nyere medicinsk antropologi. *Tidsskrift for Forskning i Sygdom og Samfund*, vol. 2(nr.2), s. 13-40
- Møhl, B. (2020, 30. december). *Daniel N. Stern* (12. udgave). Lokaliseret d. 18. april 2021 på:
https://denstoredanske.lex.dk/Daniel_N._Stern
- National Library of Medicine (u.å.) *PubMed Overview*. Lokaliseret d. 18. april 2021 på:
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/about/>
- Pedersen, J. (2020, 30. marts). *Jean-Paul Sartre* (11. udgave). Lokaliseret d. 18. april 2021 på:
https://denstoredanske.lex.dk/Jean-Paul_Sartre?utm_source=denstoredanske.dk&utm_medium=redirectFromGoogle&utm_campaign=DSDredirect
- Prinds, C. (2015). Moderskab og eksistens. *Tidsskrift for Jordemødre*, vol. 3.
- Prinds, C., Hvidt, N. C., Mogensen, O. & Buus, N. (2014). Making existential meaning in transition to motherhood—A scoping review. *Midwifery*, vol. 30, s. 733-741.
- Sackett, D. L., Rosenberg, W. M., Grey, J. A. M., Haynes, R. B. & Richardson, W. S. (1996). Evidence based medicine: what it is and what it isn't. *BMJ*, vol. 312, s. 71-72

Sartre, J. (2002). *Eksistentialisme er en humanisme* (5. udgave). København: Hans Rietzels Forlag.

Schack, M. & Nielsen, T. (2020, 22. april). *Albert Bandura* (7. udgave). Lokaliseret d. 18. april 2021 på:

https://denstoredanske.lex.dk/Albert_Bandura

SDU Bibliotek (2021, 1. marts). *Scoping review*. Lokaliseret d. 18. april 2021 på:

<https://www.sdu.dk/da/bibliotek/forskere/litteraturoegninger+og+reviews/scoping+reviews>

Stern, D. (1997). *Moderskabskonstellationen: Et helhedssyn på psykoterapi med forældre og små børn*. København: Hans Rietzels Forlag.

Sundheds- og Ældreministeriet (2019). Bekendtgørelse af sundhedsloven. Lokaliseret d. 16. april 2021 på:

<https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2019/903>

Thisted, J. (2018). *Forskningsmetode i praksis: projektorienteret videnskabsteori og forskningsmetodik* (2. udgave). København: Munksgård.

9. Bilag

Bilag 1: PICO

	Patient population problem		Interest		Context	
	Fødselsoplevelsen		Eksistentiel betydning		Moderskabet	
2. forsøg	Experience AND Childbirth OR Labour OR Parturition	AND	Existential meaning OR Existentialism	AND	Motherhood OR Post partum period OR Maternal health	
Hits:						Cinahl: 4 PubMed: 4 APA PsycINFO: 2 I alt: 10
2. forsøg	Experience AND Childbirth OR Labour OR Parturition	AND	Existential meaning OR Existentialism OR Meaning	AND	Motherhood OR Post partum period OR Maternal health	
Hits:						Cinahl: 61 PubMed: 55 APA PsycINFO 40 I alt: 156

Søgt d. 17. marts 2021

Bilag 2: Søgeprotokol

Database	Søgeord	Antal hits	Udvælgelse	Dato for søgning
Cinahl	<p>Parturition OR childbirth OR labour</p> <p>AND experience</p> <p>AND</p> <p>Motherhood OR maternal health OR post partum period</p> <p>AND</p> <p>Existential meaning OR existentialism OR meaning</p>	61	Frasorterede 45 ud fra overskrift, der ikke viste sig relevante for vores emne	17. marts 2021
PubMed	<p>Parturition[MeSH Terms] OR childbirth[MeSH Terms] OR labor, obstetric [MeSH Terms]</p> <p>AND experience</p> <p>AND</p> <p>Motherhood OR maternal health [MeSH Terms] OR post partum period</p> <p>AND</p> <p>Existential meaning OR existentialism OR meaning</p>	55	Frasorterede 45 studier ud fra overskrift, der ikke viste sig relevante for vores emne	17. marts 2021
APAPsychINFO	<p>Parturition OR childbirth OR labour</p> <p>AND experience</p> <p>AND</p> <p>Motherhood OR maternal health OR post partum period</p> <p>AND</p> <p>Existential meaning OR existentialism OR meaning</p>	40	Frasortede 30 ud fra overskrift, der ikke viste sig relevante for vores emne	17. marts 2021

Bilag 3: Gennemgang af Malteruds Tjekliste ved studiet af Dahlen et al. (2010)

Indledende overvejelser	Kommentar
Hvem er forfatterne?	Priscilla J. Hall Jennifer Whitman Foster Kathryn M. Yount Bonnie Mowinski Jennings
Titel – svarer titel til nøglebegreber?	Titel: <i>Keeping it together and falling apart: Women's dynamic birth experience</i> Nøglebegreber svarer til titel: Childbirth, Women's agency, Patient-centered care, Phenomenology, Caregiver-patient relationship, Well-being.
Tidsskrift – hvilken impact factor? Er artiklen peer-reviewed?	Udgivet i tidsskriftet <i>Midwifery</i> Impact factor på 1,88 Er peer-reviewed
Udgivelsesår	2018
Indhold	Abstract, introduction, method, findings, discussion, conclusion, acknowledgements, conflict of interest, ethical approval, funding sources, clinical trial and registration number, appendix a. supplementary material, references

Problemstilling	Ja	Nej	Kommentar
Er forskningsspørgsmålet relevant?	x		
Er problemstillingen tilstrækkelig afgrænset og fokuseret?	x		
Giver artiklens titel et dækkende indtryk af indholdet?	x		

Refleksivitet	Ja	Nej	Kommentar
Har forskeren præsenteret motiver, baggrund, perspektiver og antagelser?	x		De ser fødslen som en kompleks oplevelse
Er konsekvensen af forforståelsen drøftet tilfredsstillende?		x	Forfatterne har forud for dataindsamling gjort opmærksom på sin forforståelse, men kommenterer ikke på konsekvensen af det

Metode og design	Ja	Nej	Kommentar
Er kvalitative metoder egnet for udforskning af artiklens problemstilling?	x		Fænomenologisk tilgang
Har forskeren valgt det mest adækvate kvalitative design?	x		Semistrukturerede interviews

Dataindsamling og udvalg	Ja	Nej	Kommentar
Har forskeren præsenteret sin udvalgsstrategi (ofte strategisk eller teoretisk, ikke repræsentativ eller tilfældigt)?	x		
Er dette tilfredsstillende begrundet?	x		
Er dette en udvalgsstrategi som er bedst muligt egnet til at belyse problemstillingen?	x		
Har forskeren drøftet konsekvenserne af sin udvalgsstrategi i forhold til alternative valg?		x	
Præsenteres betydningsfulde kendetegn ved udvalget tilstrækkeligt til at læseren kan forstå konteksten for gennemførelse af studiet?	x		

Teoretisk referenceramme	Ja	Nej	Kommentar
Præsenteres de teoretiske perspektiver som studiet bygger på?	x		
Er den teoretiske referenceramme adækvat i forhold til projektets problemstilling?	x		
Forklarer forfatteren hvordan teorigrundlaget har formet analysen?	x		

Analyse	Ja	Nej	Kommentar
Beskrives principper og procedurer for bearbejdning og analyse af data tilstrækkeligt til at læseren får indblik i vejen fra rådata til resultater?	x		
Forklarer forfatteren hvordan kategorierne i resultatdelen blev etableret – stammer de fra teorigrundlaget, eller er de udviklet med baggrund i det empiriske materiale?	x		Ud fra empirisk materiale
Forklares principperne for organisering af resultatpræsentationen?	x		
Præsenteres strategier for resultatvalidering (f.eks. alternative fortolkninger, informantvalidering, triangulering) i metodepræsentationen eller diskussionen?		x	

Resultater	Ja	Nej	Kommentar
Giver resultaterne relevante svar på studiets problemstilling?	x		
Lærer vi noget nyt ved at læse resultaterne?	x		
Er resultatpræsentationen en overbevisende fremstilling af fund udviklet fra det empiriske materiale som noget andet og mere end forskerens forforståelse og teoretiske referenceramme?	x		

Bruges citater på en adækvat måde til at understøtte og berige forskerens sammenfatning af mønstre identificeret og genfortalt fra systematisk analyse af materialet?	x		
---	---	--	--

Diskussion	Ja	Nej	Kommentar
Drøftes spørgsmålet om intern validitet (hvad handler egentlig dette studie om)?		x	
Drøftes spørgsmål om ekstern validitet (overførbarhed af fund eller begreber)?	x		
Drøftes spørgsmål om refleksivitet (forskerens rolle, perspektiver og positioner)?		x	
Finder vi selvkritiske overvejelser om konsekvenser af det valgte design?	x		Drøfter og er selvkritiske på tidspunkt for interviews
Drøftes studiets begrænsninger, samtidigt som forskeren tager ansvar for de valg der er gjort?	x		Studiets begrænsninger drøftes
Drøftes fundene i lyset af aktuelle teoretiske og empiriske referencer?	x		
Peger forskeren på nogle udvalgte implikationer af de fund som er præsenteret?	x		

Præsentation	Ja	Nej	Kommentar
Er teksten velorganiseret og letlæst?	x		
Kan læseren skelne mellem informanternes stemmer og forskerens stemme?	x		

Referencer	Ja	Nej	Kommentar
Er centrale og specifikke referencer på feltet tilfredsstillende dækket og præcenteret?	x		

Bilag 4: Gennemgang af Malteruds Tjekliste ved studiet af Callister et al. (2010)

Indledende overvejelser	Kommentar
Hvem er forfatterne?	Lynn Clark Callister Shelly Thacker Holt Melody West Kuhre
Titel – svarer titel til nøglebegreber?	Titel: Giving Birth: <i>The Voices of Australian Women</i> Nøglebegreber svarer til titel: Australian women, childbirth, qualitative inquiry
Tidsskrift – hvilken impact factor? Er artiklen peer-reviewed?	Publiceret i <i>Journal of Perinatal & Neonatal Nursing</i> Impact factor på 0,937 Er peer-reviewed
Udgivelsesår	2010
Indhold	Abstract, background and literature review, methods, findings, discussion, references

Problemstilling	Ja	Nej	Kommentar
Er forskningsspørgsmålet relevant?	x		
Er problemstillingen tilstrækkelig afgrænset og fokuseret?	x		
Giver artiklens titel et dækkende indtryk af indholdet?	x		

Refleksivitet	Ja	Nej	Kommentar
Har forskeren præsenteret motiver, baggrund, perspektiver og antagelser?	x		
Er konsekvensen af for forståelsen drøftet tilfredsstillende?		x	

Metode og design	Ja	Nej	Kommentar
Er kvalitative metoder egnet for udforskning af artiklens problemstilling?	x		
Har forskeren valgt det mest adækvate kvalitative design?	x		

Dataindsamling og udvalg	Ja	Nej	Kommentar
Har forskeren præsenteret sin udvalgsstrategi (ofte strategisk)	x		Convenience sampling – dette gør det fordi de har samarbejde med 3 fødecen-

eller teoretisk, ikke repræsentativ eller tilfældigt)?			tre, der alle fokuserer på den bedst mulige behandling og støtte indenfor fødsler
Er dette tilfredsstillende begrundet?	x		
Er dette en udvalgsstrategi som er bedst muligt egnet til at belyse problemstillingen?	x		Det er jo subjektivt, men de skriver selv i studiet at resultaterne altså ikke kan relateres til alle australske kvinder pga. den homogene gruppe af inkluderede kvinder
Har forskeren drøftet konsekvenserne af sin udvalgsstrategi i forhold til alternative valg?	x		
Præsenteres betydningsfulde kendetegn ved udvalget tilstrækkeligt til at læseren kan forstå konteksten for gennemførelse af studiet?	x		

Teoretisk referenceramme	Ja	Nej	Kommentar
Præsenteres de teoretiske perspektiver som studiet bygger på?	x		De har et afsnit om fødekulturen i Australien og inddrager mange studier
Er den teoretiske referenceramme adækvat i forhold til projektets problemstilling?	x		
Forklarer forfatteren hvordan teori-grundlaget har formet analysen?		x	Det forklares ikke eksplicit

Analyse	Ja	Nej	Kommentar
Beskrives principper og procedurer for bearbejdning og analyse af data tilstrækkeligt til at læseren får indblik i vejen fra rådata til resultater?	x		
Forklarer forfatteren hvordan kategorierne i resultatdelen blev etableret – stammer de fra teorigrundlaget, eller er de udviklet med baggrund i det empiriske materiale?	x		På baggrund af det empiriske materiale
Forklares principperne for organisering af resultatpræsentationen?	x		
Præsenteres strategier for resultatvalidering (f.eks. alternative fortolkninger, informantvalidering, triangulering) i metodepræsentationen eller diskussionen?	x		Bruger informantvalidering

Resultater	Ja	Nej	Kommentar
Giver resultaterne relevante svar på studiets problemstilling?	x		
Lærer vi noget nyt ved at læse resultaterne?	x		
Er resultatpræsentationen en overbevisende fremstilling af fund udviklet fra det empiriske materiale som noget andet og mere end forskerens forforståelse og teoretiske referenceramme?	x		
Bruges citater på en adækvat måde til at understøtte og berige forskerens sammenfatning af mønstre identificeret og genfortalt fra systematisk analyse af materialet?	x		

Diskussion	Ja	Nej	Kommentar
Drøftes spørgsmålet om intern validitet (hvad handler egentlig dette studie om)?		x	
Drøftes spørgsmål om ekstern validitet (overførbare af fund eller begreber)?	x		Under "limitations" hvor de beskriver at det ikke nødvendigvis er overførbart til alle australske kvinder pga. den homogene gruppe af kvinder.
Drøftes spørgsmål om refleksivitet (forskerens rolle, perspektiver og positioner)?		x	
Finder vi selvkritiske overvejelser om konsekvenser af det valgte design?		x	
Drøftes studiets begrænsninger, samtidigt som forskeren tager ansvar for de valg der er gjort?	x		
Drøftes fundene i lyset af aktuelle teoretiske og empiriske referencer?	x		
Peger forskeren på nogle udvalgte implikationer af de fund som er præsenteret?	x		

Præsentation	Ja	Nej	Kommentar
Er teksten velorganiseret og letlæst?	x		
Kan læseren skelne mellem informanternes stemmer og forskerens stemme?	x		

Referencer	Ja	Nej	Kommen- tar
Er centrale og specifikke referencer på feltet tilfredsstillende dækket og præcenteret?	x		

Bilag 5: Gennemgang af Malteruds Tjekliste ved studiet af Johnson et al. (2007)

Indledende overvejelser	Kommentar
Hvem er forfatterne?	Taralyn R. Johnson Lynn Clark Callister Donna S. Freeborg Renea L. Beckstrand Katinka Huender
Titel – svarer titel til nøglebegreber?	Titel: <i>Dutch Women's Perceptions of Childbirth in the Netherlands</i> Nøglebegreber svarer til titel: Childbirth, Dutch, Maternity nursing, Birth, Culture
Tidsskrift – hvilken impact factor? Er artiklen peer-reviewed?	MCN, <i>The American Journal of Maternal Child Nursing</i> Impact factor på 1,432 Er peer-reviewed
Udgivelsesår	2007
Indhold	Abstract, methodology, findings, implications for clinical practice, limitations and suggestions for future research, conclusion

Problemstilling	Ja	Nej	Kommentar
Er forskningsspørgsmålet relevant?	x		
Er problemstillingen tilstrækkelig afgrænset og fokuseret?	x		
Giver artiklens titel et dækkende indtryk af indholdet?	x		

Refleksivitet	Ja	Nej	Kommentar
Har forskeren præsenteret motiver, baggrund, perspektiver og antagelser?	x		
Er konsekvensen af for forståelsen drøftet tilfredsstillende?		x	

Metode og design	Ja	Nej	Kommentar
Er kvalitative metoder egnet for udforskning af artiklens problemstilling?	x		
Har forskeren valgt det mest adækvate kvalitative design?	x		

Dataindsamling og udvalg	Ja	Nej	Kommentar
Har forskeren præsenteret sin udvalgsstrategi (ofte strategisk eller teoretisk, ikke repræsentativ eller tilfældigt)?	x		

Er dette tilfredsstillende begrundet?	x		
Er dette en udvalgsstrategi som er bedst muligt egnet til at belyse problemstillingen?	x		
Har forskeren drøftet konsekvenserne af sin udvalgsstrategi i forhold til alternative valg?		x	
Præsenteres betydningsfulde kendetegn ved udvalget tilstrækkeligt til at læseren kan forstå konteksten for gennemførelse af studiet?	x		

Teoretisk referenceramme	Ja	Nej	Kommentar
Præsenteres de teoretiske perspektiver som studiet bygger på?	x		
Er den teoretiske referenceramme adækvat i forhold til projektets problemstilling?	x		
Forklarer forfatteren hvordan teorigrundlaget har formet analysen?	x		Teoretiske perspektiver omhandler fødekulturen i Holland, hvor forfatterne forklarer hvordan fødekulturen i Holland har betydning for de fund de finder, i relation til andre lande.

Analyse	Ja	Nej	Kommentar
Beskrives principper og procedurer for bearbejdning og analyse af data tilstrækkeligt til at læseren får indblik i vejen fra rådata til resultater?	x		
Forklarer forfatteren hvordan kategorierne i resultatdelen blev etableret – stammer de fra teorigrundlaget, eller er de udviklet med baggrund i det empiriske materiale?	x		Empirisk materiale
Forklares principperne for organisering af resultatpræsentationen?	x		
Præsenteres strategier for resultatvalidering (f.eks. alternative fortolkninger, informantvalidering, triangulering) i metodepræsentationen eller diskussionen?	x		Informantvalidering Flere af forfatterne analyserede det samme materiale, for at undgå bias.

Resultater	Ja	Nej	Kommentar
Giver resultaterne relevante svar på studiets problemstilling?	x		

Lærer vi noget nyt ved at læse resultaterne?	x		
Er resultatpræsentationen en overbevisende fremstilling af fund udviklet fra det empiriske materiale som noget andet og mere end forskerens forforståelse og teoretiske referenceramme?	x		
Bruges citater på en adækvat måde til at understøtte og berige forskerens sammenfatning af mønstre identificeret og genfortalt fra systematisk analyse af materialet?	x		

Diskussion	Ja	Nej	Kommentar
Drøftes spørgsmålet om intern validitet (hvad handler egentlig dette studie om)?		x	
Drøftes spørgsmål om ekstern validitet (overførbarhed af fund eller begreber)?	x		
Drøftes spørgsmål om refleksivitet (forskerens rolle, perspektiver og positioner)?	x		Hovedforskeren er ikke en del af det hollandske sundhedssystem og bekræfter resultaterne med en hollandsk jordemoder
Finder vi selvkritiske overvejelser om konsekvenser af det valgte design?		x	
Drøftes studiets begrænsninger, samtidigt som forskeren tager ansvar for de valg der er gjort?	x		
Drøftes fundene i lyset af aktuelle teoretiske og empiriske referencer?	x		
Peger forskeren på nogle udvalgte implikationer af de fund som er præsenteret?	x		Relaterer deres fund med amerikansk fødekultur

Præsentation	Ja	Nej	Kommentar
Er teksten velorganiseret og letlæst?	x		
Kan læseren skelne mellem informanternes stemmer og forskerens stemme?	x		

Referencer	Ja	Nej	Kommentar
Er centrale og specifikke referencer på feltet tilfredsstillende dækket og præcenteret?	x		

Bilag 6: Gennemgang af Malteruds Tjekliste ved studiet af Hall et al. (2018)

Indledende overvejelser	Kommentar
Hvem er forfatterne?	Priscilla J. Hall Jennifer Whitman Foster Kathryn M. Yount Bonnie Mowinski Jennings
Titel – svarer titel til nøglebegreber?	Titel: <i>Keeping it together and falling apart: Women's dynamic birth experience</i> Nøglebegreber svarer til titel: Childbirth, Women's agency, Patient-centered care, Phenomenology, Caregiver-patient relationship, Well-being.
Tidsskrift – hvilken impact factor? Er artiklen peer-reviewed?	Udgivet i tidsskriftet <i>Midwifery</i> Impact factor på 1,88 Er peer-reviewed
Udgivelsesår	2018
Indhold	Abstract, introduction, method, findings, discussion, conclusion, acknowledgements, conflict of interest, ethical approval, funding sources, clinical trial and registration number, appendix a. supplementary material, references

Problemstilling	Ja	Nej	Kommentar
Er forskningsspørgsmålet relevant?	x		
Er problemstillingen tilstrækkelig afgrænset og fokuseret?	x		
Giver artiklens titel et dækkende indtryk af indholdet?	x		

Refleksivitet	Ja	Nej	Kommentar
Har forskeren præsenteret motiver, baggrund, perspektiver og antagelser?	x		De ser fødslen som en kompleks oplevelse
Er konsekvensen af forforståelsen drøftet tilfredsstillende?		x	Forfatterne har forud for dataindsamling gjort opmærksom på sin forforståelse, men kommenterer ikke på konsekvensen af det

Metode og design	Ja	Nej	Kommentar
Er kvalitative metoder egnet for udforskning af artiklens problemstilling?	x		Fænomenologisk tilgang
Har forskeren valgt det mest adækvate kvalitative design?	x		Semistrukturerede interviews

Dataindsamling og udvalg	Ja	Nej	Kommentar
Har forskeren præsenteret sin udvalgsstrategi (ofte strategisk eller teoretisk, ikke repræsentativ eller tilfældigt)?	x		
Er dette tilfredsstillende begrundet?	x		
Er dette en udvalgsstrategi som er bedst muligt egnet til at belyse problemstillingen?	x		
Har forskeren drøftet konsekvenserne af sin udvalgsstrategi i forhold til alternative valg?		x	
Præsenteres betydningsfulde kendetegn ved udvalget tilstrækkeligt til at læseren kan forstå konteksten for gennemførelse af studiet?	x		

Teoretisk referenceramme	Ja	Nej	Kommentar
Præsenteres de teoretiske perspektiver som studiet bygger på?	x		
Er den teoretiske referenceramme adækvat i forhold til projektets problemstilling?	x		
Forklarer forfatteren hvordan teorigrundlaget har formet analysen?	x		

Analyse	Ja	Nej	Kommentar
Beskrives principper og procedurer for bearbejdning og analyse af data tilstrækkeligt til at læseren får indblik i vejen fra rådata til resultater?	x		
Forklarer forfatteren hvordan kategorierne i resultatdelen blev etableret – stammer de fra teorigrundlaget, eller er de udviklet med baggrund i det empiriske materiale?	x		Ud fra empirisk materiale
Forklares principperne for organisering af resultatpræsentationen?	x		
Præsenteres strategier for resultatvalidering (f.eks. alternative fortolkninger, informantvalidering, triangulering) i metodepræsentationen eller diskussionen?		x	

Resultater	Ja	Nej	Kommentar
Giver resultaterne relevante svar på studiets problemstilling?	x		
Lærer vi noget nyt ved at læse resultaterne?	x		
Er resultatpræsentationen en overbevisende fremstilling af fund udviklet fra det empiriske materiale som noget andet og mere end forskerens forforståelse og teoretiske referenceramme?	x		

Bruges citater på en adækvat måde til at understøtte og berige forskerens sammenfatning af mønstre identificeret og genfortalt fra systematisk analyse af materialet?	x		
---	---	--	--

Diskussion	Ja	Nej	Kommentar
Drøftes spørgsmålet om intern validitet (hvad handler egentlig dette studie om)?		x	
Drøftes spørgsmål om ekstern validitet (overførbarhed af fund eller begreber)?	x		
Drøftes spørgsmål om refleksivitet (forskerens rolle, perspektiver og positioner)?		x	
Finder vi selvkritiske overvejelser om konsekvenser af det valgte design?	x		Drøfter og er selvkritiske på tidspunkt for interviews
Drøftes studiets begrænsninger, samtidigt som forskeren tager ansvar for de valg der er gjort?	x		Studiets begrænsninger drøftes
Drøftes fundene i lyset af aktuelle teoretiske og empiriske referencer?	x		
Peger forskeren på nogle udvalgte implikationer af de fund som er præsenteret?	x		

Præsentation	Ja	Nej	Kommentar
Er teksten velorganiseret og letlæst?	x		
Kan læseren skelne mellem informanternes stemmer og forskerens stemme?	x		

Referencer	Ja	Nej	Kommentar
Er centrale og specifikke referencer på feltet tilfredsstillende dækket og præcenteret?	x		

Bilag 7: Gennemgang af Malteruds Tjekliste ved studiet af Etowa (2012)

Indledende overvejelser	Kommentar
Hvem er forfatterne?	Josephine Bassey Etowa
Titel – svarer titel til nøglebegreber?	Titel: <i>Becoming a mother: The meaning of childbirth for African-Canadian women</i> Nøglebegreber svarer til titel: meaning of childbirth, nursing care, cultural competence black women
Tidsskrift – hvilken impact factor? Er artiklen peer-reviewed?	Udgivet i <i>Contemporary Nurse</i> Impact factor på 1,3 Er peer-reviewed
Udgivelsesår	2012
Indhold	Abstract, background, significance of study, research methodology, findings, discussion, implications, acknowledgements

Problemstilling	Ja	Nej	Kommentar
Er forskningsspørgsmålet relevant?	x		
Er problemstillingen tilstrækkelig afgrænset og fokuseret?	x		
Giver artiklens titel et dækkende indtryk af indholdet?	x		

Refleksivitet	Ja	Nej	Kommentar
Har forskeren præsenteret motiver, baggrund, perspektiver og antagelser?	x		
Er konsekvensen af forforståelsen drøftet tilfredsstillende?		x	

Metode og design	Ja	Nej	Kommentar
Er kvalitative metoder egnet for udforskning af artiklens problemstilling?	x		
Har forskeren valgt det mest adækvate kvalitative design?	x		

Dataindsamling og udvalg	Ja	Nej	Kommentar
Har forskeren præsenteret sin udvalgsstrategi (ofte strategisk eller teoretisk, ikke repræsentativ eller tilfældigt)?	x		Purposive sampling technique
Er dette tilfredsstillende begrundet?		x	

Er dette en udvalgsstrategi som er bedst muligt egnet til at belyse problemstillingen?		x	
Har forskeren drøftet konsekvenserne af sin udvalgsstrategi i forhold til alternative valg?		x	
Præsenteres betydningsfulde kendetegn ved udvalget tilstrækkeligt til at læseren kan forstå konteksten for gennemførelse af studiet?		x	Etowa har benyttet purposive sampling technique, men det beskrives ikke hvorfor eller hvor hun har rekrutteret kvinderne fra

Teoretisk referenceramme	Ja	Nej	Kommentar
Præsenteres de teoretiske perspektiver som studiet bygger på?	x		
Er den teoretiske referenceramme adækvat i forhold til projektets problemstilling?	x		
Forklarer forfatteren hvordan teorigrundlaget har formet analysen?	x		

Analyse	Ja	Nej	Kommentar
Beskrives principper og procedurer for bearbejdning og analyse af data tilstrækkeligt til at læseren får indblik i vejen fra rådata til resultater?	x		
Forklarer forfatteren hvordan kategorierne i resultatdelen blev etableret – stammer de fra teorigrundlaget, eller er de udviklet med baggrund i det empiriske materiale?	x		Empirisk materiale
Forklares principperne for organisering af resultatpræsentationen?	x		
Præsenteres strategier for resultatvalidering (f.eks. alternative fortolkninger, informantvalidering, triangulering) i metodepræsentationen eller diskussionen?	x		Bruger informantvalidering, og Etowa inkluderer faktisk kvinderne aktivt i alle processer i studiet som “co-researchers”

Resultater	Ja	Nej	Kommentar
Giver resultaterne relevante svar på studiets problemstilling?	x		
Lærer vi noget nyt ved at læse resultaterne?	x		
Er resultatpræsentationen en overbevisende fremstilling af fund udviklet fra det empiriske materiale som noget andet og mere end forskerens forforståelse og teoretiske referenceramme?	x		

Bruges citater på en adækvat måde til at understøtte og berige forskerens sammenfatning af mønstre identificeret og genfortalt fra systematisk analyse af materialet?	x		
---	---	--	--

Diskussion	Ja	Nej	Kommen- tar
Drøftes spørgsmålet om intern validitet (hvad handler egentlig dette studie om)?		x	
Drøftes spørgsmål om ekstern validitet (overførbarhed af fund eller begreber)?		x	
Drøftes spørgsmål om refleksivitet (forskerens rolle, perspektiver og positioner)?		x	
Finder vi selvkritiske overvejelser om konsekvenser af det valgte design?		x	
Drøftes studiets begrænsninger, samtidigt som forskeren tager ansvar for de valg der er gjort?		x	
Drøftes fundene i lyset af aktuelle teoretiske og empiriske referencer?	x		
Peger forskeren på nogle udvalgte implikationer af de fund som er præsenteret?	x		

Præsentation	Ja	Nej	Kommen- tar
Er teksten velorganiseret og letlæst?	x		
Kan læseren skelne mellem informanternes stemmer og forskerens stemme?	x		

Referencer	Ja	Nej	Kommen- tar
Er centrale og specifikke referencer på feltet tilfredsstillende dækket og præcenteret?	x		